CUMA
12 ŞUBAT 1932
7 nci sene, No. 2157
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri
Siirt Meb'usu MAHMUT
Umumî Neşriyat ve Yazı Müdürü
ETEM İZZET

Yeni ve büyük bir muharebe bekleniyor!

Cenevre Tezahuratının Bir safhası

Cemiyeti Akvam içtimaının arifesinde Fransada idim. Bugünkü gayrimüsait hava ve şerait içinde Tahdidi teslihat meselesinin müsbet bir netice vermiyeceğini söyliyenlere Fransızlar:"Hele bekleyiniz, Fransanın sulhperverane teklifini bekleyiniz: Ondan sonra hükmünüzü veriniz!" diyorlardı. İçtimaa takaddüm eden günlerin birinde Tan gazetesi bile Fransanın Cemiyeti Akvamda fevkalâde bir teklif yapacağını ima etmişti. Şimdi bu teklif bütün dünyanın malûmudur. Her memleket matbuatı, şüphesiz kendi telâkki ve bilhassa menfaati zaviyesinden Fransız teklifini tetkik ve tefsir etmekte dirler. Bütün bu tetkik ve tefsirlerin ifade ettiği mânaya bakılırsa, Fransız teklifinin iyi karşılandığına hükmetmek güçtür. Teklifte ciddiyet ve samimiyet görmeyenler diyorlar ki: "Eğer siyasî muhitlerde, beynelmilel umumî münasebetlerde şerait, imkân ve bilhassa tatbik kabiliyeti müsait olsaydı, böyle bir teklife müsbet nazarile bakılabilirdi. Halbuki içinde bulunduğumuz vaziyete göre Fransız tezi mücerret sözlerden ibaret kalmağa mahkûmdur. Fransa; bu işte tatbik kabiliyeti görmediği içindir ki, bu fikri cesurane ortaya attı. Maksat, cihan efkârı umumiyesinde kendi lehine bir nevi sulh propagandası yapmaktır!..."

Şüphe yok ki, eğer bütün devletler Cemiyeti Akvam azası olsaydı, Fransız teklifini daha müsait bir sahada tetkike imkân olurdu. Halbuki Rusya gibi, Amerika gibi beynelmilel kuvvet müvazenesinde çok ağır basan iki devlet, Akvam Cemiyeti konserinin haricinde bulunuyor. Rusya ve Amerikanın iştirak etmeyeceği bir kombinezon, en başta Fransa olmak üzere, milletlerin istediği emniyet ve selâmeti temin edebilir mi?

Fransız teklifi, Fransanın muhasım cephesinde fazla olarak bir nevi infial ve hayret tevlit etti: "Fransa, bu teklifile gene mahut emnü selâmet prensibini müdafaa ediyor, istatukonun muhafazasını da düşünüyor!" diyorlar. Şu da muhakkak ki, ıstatukoyu temin eden her kombinezona, Fransa çok samimî taraftardır.

Öteden beri Fransa şu tezi müdafaa etmişti: Evvelen emniyet, sonra da tahdidi teslihat... Bu sözler o kadar çok tekrar edilmiştir ki Fransa bu defa ayni nekaratı tekrar etmekten ise hedefine başka bir yoldan, yeni bir manevra ile varmak istemiştir. Esasen Cemiyeti Akvam Fransanın emniyet kelimesile ifade ettiği hali hazırın muhafazası için kurulmuştur. Binaenaleyh bu teşkilâtı takviye etmek, binnetice Fransa tezini ve politikasını kuvvetlendirmekten başka bir şey değildir.

Halbuki büyük muadelenin ruhu; ıstatukodan memnun olmayanların tatminidir. Son teklif ise, o gayeyi teminden pek uzaktır.

İşin bir de umumî politika cephesi vardır: Fransa her mâniaya rağmen Cemiyeti Akvam müessesesini yaşatmayı her mülâhazanın fevkinde tutuyor. Beynelmilel büyük bir sulh müessesesini yaşatmak için müsbet muvaffakıyetler ister. Halbuki, Cemiyeti Akvamın tarihi, hele son zamanlarda bir muvaffakıyetsizlik silsilesile doldu. Kendi azasından olan Aksayı Şarktaki iki devlet arasındaki kanlı ihtilâfı bir türlü halledememesi ise; onun perestijini sıfıra indirmiştir. Böyle fena bir hava içinde tahdidi teslihat için toplanan Cemiyeti Akvamın mesaisinden ne beklenebilirdi? Ona yeni bir mevzu bulmak, efkârı umumiyeyi muvakkaten olsun oyalıyacak yeni ufuklar açmak lâzımdı.

İşte Fransanın mevzuu bahis teklifi; bunu temin edecek mahiyettedir. Cemiyeti Akvam emrine bir zabıta kuvveti vermek fikri eski olmakla beraber, birkaç ay için olsun, bir münakaşa ve dedikodu mevzuu olabilir, en küçük bir şerareden nur ve ümit bekleyen efkârı umumiyeyi bir müddet oyalayabilir.

Fransanın bu teklifinde bazı dahili politika mülâhazalarının da saik olduğunu söyleyenler vardır. Fransız milletinin ekseriyeti harp istemiyor. Herhangi muzaffer bir harbin de Fransa için musibet doğuracağını biliyor. Hükûmetin son zamanlarda daha ziyade sağ cenaha temayül etmesi; efkârı umumiyede azçok infial tevlit etmekten geri kalmadı. Bu infialleri, sol cenah fırkalarının ve matbuatının tezahuratında daha iyi hissediyoruz. Bugünkü hükûmet, mecliste küçük bir ekseriyete istinat ediyor. Fransada intihabat zamanı yaklaşıyor. Hükûmet, intihabata yeni bir sulh teziyle çıkmak istedi. Cemiyeti Akvama yapılan son teklifte izah olunan mesele; zahiren olsun, dahili ve haricî efkârı umumiye için yeni bir şey, şimdiye kadar yapılanlardan büsbütün başka bir tez olmak itibarile, oldukça caziptir. Dahilde ve hariçte onun cazibesine kapılacak olanlar bulunur mu, bulunmaz mı? Bu hususta fazla kehanette bulunursak yanılırız. Bunu; hâdiselerin pek yakın bir zaman da mukadder olan inkişafları bize gösterecek...

Siirat Meb'usu
MAHMUT

Yukarıda asker ve mühimmat nakleden bir Japon treni, altta mevzilerinden Japon tayyarelerine bakan Çinli askerler, sağda bir Çin cenerali teftişte

Changhai'da yeni bir muharebe bekleniyor

Taarruz mıntakasındaki Çinli kadın ve çocuklar çekiliyorlar

Ingilizler de Aksayı şarktaki tebaasını çıkarmak lâzım gelip gelmediğini düşünüyorlar

LONDRA, 11 A.A. — Changhai dan Reuter ajansına bildiriliyor: Japonlar tarafından Chapei'in bazı noktalarına karşı yapılan şiddetli bombardımandan sonra bu sabah Changhai'da hiç te hayre alâmet olmıyan bir sükûn hüküm sürmekte

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Meclis reisimiz dün Ankaraya gitti

Meclis pazartesi günü açılacağından meb'uslar birer birer gidiyor

Büyük Millet Meclisi pazartesi günü açılacağından şehrimizde bulunan Meclis reisi Kâzım Paşa Hazretleri dün akşamki trenle Ankaraya hareket eylemişlerdir. Paşa Hz. öğleden sonra refikaları Hf. ile birlikte otomobille bir tenezzüh ve bazı ziyaretler yapmışlardır. Paşa Hz. akşam saat 17 yi 25 geçe, Maraş meb'usu Mithat Bey ve diğer bazı zevat ile birlikte saraydaki dairei mahsusalarından ayrılmışlar, rükûplarına tahsis edilen motöre, deniz pek fazla dalgalı olduğu için Kuruçeşmeye giderek oradan binmişler ve Kuzguncuğa geçmişler, oradan otomobille Haydarpaşaya gitmişlerdir. Meclis Reisimiz, Haydarpaşa istasyonunda Reisicümhur Hz. namına seryaver

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Meclis Reisi Kâzım Paşa Hazretleri

Dün İstanbulda bulunan Maraşlılar Maraşın kurtuluşunun 13 üncü yıldönümünü tes'it ettiler. Resmimiz merasim esnasında alınmıştır.

— Yazısı iç sahifemizdedir —

Gazi Hz.

Reisicümhur Hz. dün Dolmabahçe sarayındaki mesai bürolarında meşgul olmuşlar, dışarıya çıkmamışlardır. Gazi Hz. nin bugünlerde Ankaraya avdet buyurmaları muhtemeldir.

* * *

Reisicümhur Hz. dün gece saat 21,30 da Darülbedayii teşrif etmişler ve Akın piyesini temaşa buyurduktan sonra saraya avdet buyurmuşlardır.

İhtisas Hâkimleri

Istanbul mahkemeleri ne tayinler yapıldı

Kaçakçılık işlerile uğraşacak ihtisas mahkemeleri hâkim ve müddeiumumîleri peyderpey tayin edilmektedir. İstanbul ihtisas mahkemeleri hâkimliklerineSamsun asliye mahkemesi reisiFeyzi vetemyiz mahkemesi başmuavinlerinden Refik Beyler ve Müddeiumumilik lerine Bursa Müddeiumumisi Muzaffer ve temyiz mahkemesi başmuavinlerinden Reşit B. lerin, müstantiklerine Ankara sulh hâkimi Hakkı ve Bartın müddeiumumisi Salih Saffet Beylerin tayin edildikleri tebliğ edilmiştir.

Diğer taraftan Balıkesir ihtisas mahkemesi reisliğine İstanbul birinci ceza azasından Kemal, Sivas ihtisas mahkemesi müddeiumumîliğine müddeiumumîlerden Lûtfi, Malatya müddeiumumîliğine Adalar Sulh hâkimi Hasan Fehmi, İzmir müddeiumumîliğine İstanbul ikinci ticaret azasından Arif, Lüleburgaz hâkimliğine Kadıköy sulh hâkimlerinden Zeynelâbidin Beyler tayin edilmişlerdir.

İhtisas mahkemeleri reisleri nin maaşları 300, müddeiumumîlerin 250, müstantiklerin 150 şer liradır.

Bir lodos Bir poyraz!

Bu gidişle Istanbulda hasta olmıyan kimse kalmıyacak

İki gün evvel rüzgârın lodosa çevirmesi üzerine başlayan yağmur dün de fasılasız devam etmiştir. Havanın bu anî tahavvülü, şehrimizde azalmağa yüz tutan grip vak'aları üzerinde derhal tesirini göstermiştir. Grip ve nezlenin yeniden istilâi bir şekil almasından korkulmaktadır. Üç gün evvel sıfırdan aşağı (9) a kadar düşen hararet dün azamî olarak sıfırdan yukarı (9,5) asgarî 6 kaydediyordu. Rasathaneden aldığımız malûmata göre dün saat (7) ye kadar şehrimize düşen yağmur mikdarı 16 milimetredir. Bugün rüzgâr kısmen lodos ve kısmen poyrazdan mütevassıt kuvvette esecektir. Karayele çevirerek havanın soğuması ve yağmurun arasıra devam etmesi çok muhtemeldir. Henüz kar yoktur.

Avrupada soğuk ve kar

LONDRA, 11 (A.A.) — Kar fırtınaları hemen bütün İngiltere üzerinde hüküm sürmektedir. Fırtına Manş denizi üzerindeki seyriseferi kısmen bozmuştur.

Douvres - Calais münakalâtı tatil edilmiştir. Soğuk daha ziyade artmıştır. Kar devam etmektedir. Muhtelif şehirler arasındaki kara nakliyatı da inkıtaa uğramıştır.

Hariciye vekili Berlinden Geçerken

Tevfik Rüştü B. Cenevreye kareket etti

BERLİN, 10 [Milliyet - Gecikmiştir] — Hariciye vekili Tevfik Rüştü Bey ile refakatindeki zevat dost Sovyet toprağına ayak bastığı andan itibaren büyük bir hüsnü kabul görmüşlerdir.

CELÂL BEY

Heyet bugün Berline vâsıl oldu. Burada sefaret erkânı, Türk tebaası, hariciye nezareti erkânı tarafından karşılandı. Heyet şerefine Berlin sefirimiz Kemaleddin Sami Paşa tarafından bir öğle ziyafeti verildi. Başvekil Dr. Brüning Cenevrede olduğu için vekili maliye nazırı ile dahiliye, müdafaa nazırları ve hariciye nezareti erkânı ziyafette hazır bulundular.

Akşamleyin müdafaa nazırı Dr. Groener tarafından heyet şerefine Kaiserhof otelinde bir ziyafet verildi. Ziyafette ayni zevat davetli idiler.

Vekil Tevfik Rüştü Bey yarın (bugün) Cenevreye, İş Bankası müdürü Celâl Bey de Viyana tarikile İstanbula hareket edeceklerdir.

Bugünün Talihlileri

Tayyare piyangosunun ilk keşidesi dün yapıldı

On ikinci tertip tayyare piyangosunun birinci keşidesi dün saat 13,30 da Darülfünun konferans salonunda başlamıştır..

Keşide salonu yılbaşı gecesi çekilen piyango kadar kalabalık olmuş, ve o gece olduğu gibi 500 mumluk lâmbalarla tenvir edilmiştir.

Keşide üç saat devam etmiş, 800 numara çekilmiş, mütebaki 700 numara bu sabah çekilmek üzere tatil olunmuştur.

Dün çekilen numaralar sıraya konulmuş bir cetvel halinde iç sahifamızdadır.

Asılsız Haber!

Tütün inhisarına talip olan yok!

Bir Franko - Amerikan grubunun hükûmete müracaatla tütün inhisarın işletmeğe talip olduğu ve buna mukabil hükûmete 250 milyon dolar vermeğe talip olduğu hakkında dün bir refikimizin verdiği haber salâhiyettar makamlar tarafından tekzip edilmiştir. Şehrimizde bulunmakta olan Gümrükler ve İnhisarlar vekâleti müsteşarı Adil B. bir muharririmize bundan malûmatı olmadığını söylemiştir.

"Milliyet" in Teşekkürleri

Yedi yaşına giren gazetemizi tebrik eden ve samimî temennilerde bulunan Sonposta ve Haber refiklerimize teşekkür ederiz.

İzmir Rıhtım şirketindeki suiistimal büyük!

Şirket müdürleri ve muhasip tevkif edildi; M.Gad Franko da Izmire gitti

Şirket komiserinin dehşetli rüşvet aldığı ve ondan sonra Avrupaya kaçtığı anlaşılıyor

ANKARA, 11 (Telefonla) — Avrupaya firar eden İzmir Rıhtım şirketi komiseri Emin Beyin şirketten rüşvet aldığı tebeyyün etmesine binaen irtişa kanununa tevfikan müddeiumumîlikçe hakkında takibata tevessül edilmiştir. Ve şirket müdürleri M. Gifre ve Jojen ile şirketin muhasebecisi M. Bari 7 Şubat günü tevkif edilmişlerdir. Şirketin vekili M. Gat Franko'nun İzmire gelmesi bu işle alâkadardır. Öğrendiğime göre hile ve suiistimali meydana çıkarmaya medar olacak bazı defterler kaçırılmış ise de cürmü isbata kâfi mühim deliller ve vesikalar elde olunmuştur.

İZMİR, 10 — Rıhtım şirketi sabık müdürü M. İv. muhasebeci M. Bari ve murahhas aza M. Jurdan tevkif edilmişlerdir. Bunlar hükûmetin hissedar olduğu Rıhtım şirketi hesabatında hazine zararına suiistimal cürmile maznundurlar.

Şirketin vekili umumîsi M. Gad Frankonun da bu işle alâkası görülmüş ve ifadesi alınmak üzere kendisi buraya getirilmiştir.

Son dakika

Gat Franko da Dün Tevkif edildi

İZMİR, 11.. (Kablo ile — Gece yarısından sonra) — Tevkif edilen Gifre, Jurdan ve Perret bugün adliyede istiçvap edilmişlerdir.

Şirketin vekili Gat Franko da isticvap edildikten sonra tevkif edildi. Şirketin sabık maslahatgâzarı Galip B.in de ifadesi alınmıştır. *

Rıhtım şirketi muamelâtını tetkik eden Halit Ziya Bey

Hükûmetçe vazıyet edilen İzmir Rıhtım şirketinde yapılmakta olan tahkikat çok şayanı dikkat bir safhaya girmiştir. Bu tahkikat neticesidir ki, şirket müdürleri M. Gifre ve Jojen ile şirketin muhasebecisi M. Bari ve murahhas aza M. Jurdan şubatın yedinci pazar günü

(Devamı 6 ıncı sahifede)

İnhisarların nakli esasları hazırlandı!

Birinci komisyonun raporu hazırlandı,müdürler tetkikat yapacaklar

Vekil Ankarada

İnhisarların Ankaraya nakli ve birleştirilebilecek servislerin tevhidi için Tütün, Müskirat ve Tuz İnhisarları teftiş heyetleri reislerinden mürekkep komisyon, dün de Tütün İnhisarında toplanarak raporunu ihzar ile meşgul olmuştur.

Komisyon raporunu pazartesiye kadar hazırlayacaktır.

Komisyon tarafından ittihaz

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Başvekil İsmet Paşanın dayıları ve Edirne meb'usu Refet Beyin irtihal ettiğini haber vermiştik. Resmimiz Refet Beyin cenaze merasimini göstermektedir.

Zeytindağı

—10—

Bir suvare

O gün Şam'ın sıcak güneşi, boğulmuş beyaz cesetler üstüne söktü.

Otele geldiğimiz zaman, kumandanı, ölüler gibi sarı ve soluk, kayışı takılmış, hançeri belinde, merasim esvabı ile, salonu adımlarken bulduk.

Ölüm sabahları, herkes biri biri ile ürkerek ve ürpererek konuşur.

Fakat ertesi güne kadar her şey unutulup gitti. Müse'nin, on beş gün.. diye başlayan mersiyesini hatırlar mısınız? Ve şarkta bu, 15 saat bile değildir. Şarkta ölmemeğe bakmalı..

Şam, bilâkis, Cemal Paşa ve karargâh şerefine büyük bir suvare vermek için hazırlanmakta idi. Büyük sinemada şairler, kasideciler, hatipler, hepsi, Arabistanı kötü çocuklarından kurtaran büyük adama memleketin minnettarlığını anlatacaklardı.

Geceye doğru, Cemal Paşa beni çağırdı:

— Gidip bir defa salonu ve halkı görünüz. Benim gitmekliğime lâyık olan bir yer midir, anlayınız, dedi.

Gittim. Ne görecektim? Bir sürü sarık, bir sürü şeyh, ve bir o kadar da pantolon ve papuç.. Şark büyükleri için sırma ve çerçevenin büyük ehemmiyeti vardır.

Kumandanımız her zaman, trene, ziyafete ve randevuya geç gelmek âdetinde idi. Sinemaya da herkesin merakı son haddini bulduğu vakit girdi ve locasına oturdu.

Nutuklar, şiirler, kasideler, ve hepsi onun için, hepsi meth yarışı.. Biri evvelâ Allah, sonra peygamber, sonra padişah, sonra siz diyor, bir başkası evvelâ Allah, sonra peygamber, sonra siz, diyor; nihayet biri evvelâ Allah, sonra siz, dedi.

Arapça tükendi, yalan tükenmedi. Bir kısmı ayni sözleri beste ile tekrarladılar.

Çıktığımız zaman, zarif bir Arap dedi, ki: "— İhtimal siz bu sözleri ifrat ve mübalâğa zannedersiniz. Fakat bizde âdet böyledir. Size bir fıkra nakledeyim: Bir zaman Şama yeni bir vali geliyordu. Eşraf, memurlar, halk istasyona birikti. Daha tren durmadan, şairlerimizden biri ileri atıldı ve başladı:

"— Ya veziri azam...

"Yanında bulunan bir başkası kolunu dürttü:

"— Yahu, dedi; biraz bekle, fermanı okusunlar; vezir midir, paşa mıdır, bey midir, evvelâ sıfatının ne olduğunu öğren!,,

Fakat Cemal Paşa için artık herkesin bildiği büyük rütpe ve nüfuzdan başka, masallaşmış hükümler bile vardı. Suriyede derlerdi ki eğer Cemal Paşa birisi ile görüştüğü zaman burnunu kaşırsa sürgün düşünüyor, sakalını karıştırırsa affedip etmemeği düşünüyor, demektir. Yalnız bıyık burmasından korkunuz, o zaman bu mülâkatın ölüme kadar yolu vardır.

Daha başlangıçta Cemal Paşanın kusurlarından biri gösteriş olduğunu söylemiştim. Bu yüzden merhum bir takım isnatlara bile uğramıştır.

Sonraları Şamda Salihiye mahallesinde oturduk. Cuma günleri öğleden evvel, karargâha, iyi giyinmiş, ihtiyar hocalar gelirdi. Kumandan tesbih elinde, bu yıllanmış softalarla âyetli hadisli hasbuhallerde bulunurdu. Sonra önde kendi arabası, arkada hocalar, cuma namazına giderdi. İstanbulda bunun ismini selâmlık koymuşlardı ve hakikaten halife selâmlığına benzer tarafları da yok değildi.

Onu sevmiyenler, yavaş yavaş, böyle hareketlerini ağıza dolayarak Cemal Paşanın Suriye ve Arabistan hükümdarlığını kurmuş olduğunu öne sürdüler. İsmail Canbulatın sırf politikacıların bir müfettişi gibi, ve aykırı bir sebep bularak, Suriye'ye gelmiş olduğunu hatırlarım. Cemal Paşa bu seyahatteki teftiş kokusunu sezdiği ve sinirlendiği için İsmail Canbulatı tam Dördüncü Ordu hududunda yaverine karşılatmış ve karargâhına kadar göz açtırmaksızın getirmişti.

Halbuki vatanperverlik ve vazife gibi hisleri bir tarafa bırakınız; böyle bir teşebbüs için büyük çapta cür'et lâzımdır. Dördüncü Ordu kumandanı tek başına tehlikeli sergüzeştlere atılacak olanlardan değildi.

* * *

Ölüm gününden bir hafta sonra o da Tiflis'te ölmüş olan yaver Nusretin odasında iki genç kadın görmüştüm. Üstlerinde hemen göze çarpan bir kırıtganlık ve kolaylık vardı. Kapıyı kapayarak odama gittim. Kimbilir kimlerdi?.

Akşam üstü Nusrtle biraz şakalaştım. Bana gülerek dedi, ki:

— Kimler olduğunu tahmin edebildin mi?

— Hayır!

— İdam olunan *** in kızları.. Anaları ile Bursaya sürülüyorlarmış. İstanbula gidemez miyiz, diye canlarını bile verecekler: "Bursa gibi kapalı yerde nasıl yaşarız?,, diyorlar.

Zavallı matem!

Falih RIFKI

Adil Beyin Tetkikatı

Dün gümrükleri teftiş etti

Gümrük ve inhisarlar vekâleti müsteşarı Adil Bey dün sabah İstanbul gümrükleri Başmüdürlüğüne gelerek meşgul olmuştur.

Adil Bey, refakatinde Başmüdür Seyfi Bey olduğu halde İstanbul ticareti dahiliye gümrüğünü ve İstanbul tarafındaki bütün ambar ve antrepoları gezmiştir. Adil Bey bu teftişi esnasında muamelâtı tetkik ettiği gibi bazı iş sahiplerinden de izahat almıştır.

Adil B. öğleden sonra inhisar idarelerinde tetkikatına devam etmiştir.

Adil B. pazar günü Ankaraya avdet edecektir.

HARİCÎ HABERLER

Cenevrede nutuklar devam ediyor

M. Litvinof silâhların, bombardıman tayyarelerinin, gaz bombalarının külliyen ilgasını istedi

CENEVRE, (Hususî) — Litvinof, Sovyet Rusyanın tahdidi teslihat hakkındaki noktai nazarını izah etmiştir. Sulhün müessir surette temini için silâhların külliyen lâğvı lâzım geldiğini söylemiştir. 1929 senesinde Rusya ilk defa olarak tecavüz harbine âlet olabilecek silâhların ilgasını talep etmişti. Tankların, uzun menzilli topların ve 20 bin tondan büyük zırhlıların imha edilmesini tavsiye etmişti. Şimdi bombardıman tayyarelerinin ve zehirli gaz bombalarının ilgasını talep etmektedir.

Grandi'nin nutku

PARİS, 11. A. A. — Fransız matbuatı, M. Grandi'nin nutku hakkında oldukça şiddetli mutalâalar beyan etmektedir.

İtalyan murahhasının beyanatını yalnız Sosyalist gazeteleri, solcenahın ileri unsurlarının naşiri efkârı olan gazetelerin tasvip etmetke olmaları kayda şayan görülmektedir.

Petit Parisien gazetesi M. Grandinin cedel ve munazıra nokta nazarından öyle kolay kolay kendisine hücüm edilemiyecek bir hatip olduğunu yazdıktan sonra, diyor ki: Maat teessüf bizim mantıki zihniyetimiz jandarması bulunmıyan ve içinde kimse kimseye muavenette bulunmıyan bir cite de hiç bir tehlikeye duçar olmamanın en iyi çaresi ruvelverini atmak olduğunu kabul etmez. Esasen İtalyanın teslihatı harpten evvelkine nazaran yüzde kırk yedi nisbetinde Fransanın ki ise yüzde sekiz nisbetinde artmıştır.

Matin diyor ki: M.. Grandi'nin müfekkeresindeki beynelmilel adalet artık bu dünya nimetlerinin adilâne bir surette tevzii" manasını tazammun etmemektedir.

Mumaileyhin ağzında adalet kelimesi, mevcut beynelmilel vesikaların yeniden tetkiki tahminlerini taşımaktadır. Fazla olarak. M. Grandi hali hazırdaki arazi statukosuna riayet edilmesine katiyen telmihte bulunmamıştır.

Echo de Paris diyor ki:

M. Grandi, M. Brüning 'in söylemeğe cesaret edemiyeceği nutku irat etti.

M.Grandi, hemen hemen pekaz kapalı bir takım tabirlerle milli mirasların yeniden tevzi edilmesini talep etmetke tereddüt etmedi. İtalyan hatibinin irat etmiş olduğu nutkun sivri uçları mütemadiyen Fransaya müteveccih idi.

Figaro gazetesi diyor ki:

M. Grandinin nutkunun teşriki mesaî siyasetine rücuu teshil edeceğini zannetmiyoruz. Almanyanın bu nutku ne suretle karşılayacağını tahmin etmek güç değildir . Eğer konferans akamete uğrıyacak olursa Roma hükûmetinin mesuliyeti pek ağır olacaktır.

Sosyalistlerin mürevvici efkârı olan Le Populaire, diyor ki:

İtalyanın sosyalist tezini kabul ettiğini görmekten dolayi kendimizde bir grur hissetmiyoruz, fakat bundan şikâyet etmemiz için de hiçbir sebep yoktur.

M. Grandinin nutkunu, yarın M. Litvinoff'un nutkunu nasıl selâmlayacak isek öyle selâmlayalım.

Hymans'ın nutku

CENEVRE, 11. A. A. — Tahdidi teslihat konferansının dördüncü celsesinde M. Hymans, Belçikanın konferansa iki düşünce ile iştirak etmetke bulunduğunu bu düşüncelerden birisinin teslihatın tahdit ve tenkisi hususunda beynelmilel bir itilâf vücude getirmek için masruf faaliyetlere iştirak ve diğerinin de kendi emnü selâmetine tekayyut etmek olduğunu söylemiştir.

Belçika, arazisinin müdafaası için lâzım olan askerî techizatını muhafaza etmek istemetkedir.

Belçika, tesihatın tahdit ve tenkisi mukavelenamesini kabul ve buna muvaffakat eder ve bombardıman tayyareleri gibi en kuvvetli ve en öldürücü taarruz silâhlarının memnuiyeti ve ayni zamanda sivil tayyareciliğin beynelmilelleştirilmesi şeklinde Fransız tezinin ihtiva etmetke bulunduğu tekliflere müzaheret edecektir Belçika, uzun menzilli toplarını, kimyevî mikrobik muharebelerin men'edilmesini ve bu suretle harp felâketi vukuunda sivil ahalinin muhafaza olunmasını arzu eylemektedir.

M. Litvinof'un nutku

M. Hymans'tan sonra Rus murahhası M. Litvinoff, kürsüye çıkmıştır. Mümaileyh, evvelâ harbin ferdasında doğmuş olan bu konferansın bugün top sesleri ile açılmakta olduğunu ve Cemiyeti akvam misakı ile birbirine bağlı iki devletin hukuken değilse de filen harp halinde bulunmakta olduklarını beyan etmiştir.

M. Litvinoff, şimdiki muhasematın iki devlet arasında veyahut bir tek kıt'ada kalacağı kanaatini uyandıracak bir nikbinlik mevcut olup olmadığını düşünmetke olduğunu beyan etmiştir.

Diğer taraftan mümaileyh Fransız tekliflerinin ehemmiyetini istisgar etmemekle beraber, Sovyet Rusyaya karşı bir tehdit teşkil edecek olan beynelmilel bir ordu ihdası aleyhinde bir takım itirazlar serdetmiştir.

M. Litvinoff, memleketin mücavir devletlerle müzakere etmekte olduğu beynelmilel akitlerin ehemmiyetini kabul ve fakat kâfi olmadıklarını beyan eylemiştir.

Mümaileyh, harbe karşı hakiki emnü selâmetini ancak umumî ve kullî bir tahdidi teslihatın temin edebileceğini ilâve etmiş ve demiştir ki: Mamafih heyetimiz her türlü tahdidi teslihat teklifini müzakereye amadedir. Fakat tahdidi teslihat ihzarı komisyonunun mukavelename projesi katiyyen gayri kâfi olduğundan heyetimiz külli tahdidi teslihata doğru yeğâne ilk safha olarak telâkki eylemetke bulunduğu kendi kısmî tahdidi teslihat projesini müdafaa edecetkir.

Heyetimiz, teslihatta tedricî ve nisbî bir usul iltizam eyliyecek, konferansın bütün azalarının hükûken müsavi olması ve herkes için müsavi emnü selâmet temini esaslarına müzaheret eyliyecektir.

Tekrar Aksayı şark vakayiinden bahseden M. Litvinoff demiştir ki:

Bu vakayi, bütün cihanda umumî bir sıkıntı tevlit etmekte ve bilhassa cesim ordularını icrayı harakât etmekte oldukları vakayi sahnesine cografi ittisali itibarile Sovyet Rusyayi endişeye düşürmektedir. Bütün bunlara rağmen memleketim, diğer devletlerin ve bilhassa Sovyet birliğile müşterek hudutları olan devletlerin teslihatlarını tahdit için kabul edecekleri nisbet ve onların iltizam edecekleri sür'at dairesinde teslihatını tahdide amade bulunmaktadır.

Von Ludendorff'a göre

CENEVRE, 11 (A.A.) — Cenevre'de intişar etmekte olan journal des Matins gazetesinin tahdidi teslihat meselesi hakkında açmış olduğu ankete jeneral Von Ludendorff şu surtele cevap vermiştir:

Teslihatın her türlü tahdidini, gayri ahlâkî birşey telâkki ederim. Bekasını temin hususundaki azim ve iradesini tahakkuk ettirmek için, kuvvetlerini müdafaa sahasında tamamile ve serbestçe istimal etmek her milletin vazifesidir.

Bir millet, teslihatını tahdit edecek olursa en mukaddes ve en ilâhî kanunları ihlâl etmış olur. Eğer milletler birbirlerini anlamağa ve müte kabilen takdir etmeğe ve kendileri için talep eylediklerini başkalarına da vermeğe muvaffak olurlarsa, teslihat tarikile iktisap etmiş oldukları kuvvetleri birbirlerine karşı birer şiddet vasıtası olarak suiistimal etmezler, Teslihatın tehlikesi, bizzat teslihatta değil, devletlerden de kuvvetli olan ve kendi kudretlerini temin için milletleri muharipler gibi istihdam eden gizli kuvvetlerin bu milletleri bu suretle fena yolda kullanmalarındadır.

Benim bu ifşaatım üzerine milletlerin devletlere de faik olan bu kuvvetlerin mahiyet ve künhünü anlamağa başlamaları keyfiyeti sulhun bekası için en iyi teminattır.

Hindenburg Için reyler

Reisicümhurluğu için bir milyondan fazla rey toplandı

BERLİN, 11.A. A.— M. Brüning, Berlin'e avdet eder etmez, tahdidi tesihat konferansının mesaisi hakkında reisicümhur ie görüşecektir.Fakat bu mükâlemelerde ayni zamanda yakında icra edilecek olan reisicümhur intihabı meselesi de mevzuubahsedilecektir. Almanya, bir ay sonra mükadderatını idare edecek olan zatı intihap edecektir. Fakat Alman müntehiplerinin hangi zevatı intihap etmeğe davet edileceği şimdiden kesdirilemez. Hindenbourg'un yeniden intihap edilmesini temin için teşekkül etmiş olan komite şimdiye kadar 1.160.000 rey toplamıştır. Fakat bu, Hindenbourg un yeniden namzetliğini koymağa razi olacağı manasını taazmmun etmez. Müşarünileyh, eski silâh arkadaşlarını temsil eden grupların yani Stahlhel ile Kyffhauserbund gruplarının müzaheret edecektlerine emin olduğu takdirde namzetliğini koyacaktır. Şimdiye kadar sabık muharip lerden mürekkep nasyonalist cemiyetlerden hiçbiri mareşalin beklemekte olduğu sözü söylememişlerdir.

Stahlhelm'in fahri reisi olan Hindenbourg'un namzetliği aleyhinde bulunmıyacağı fakat Hugenberg ile bazı sağ cenah mahafilinin bu cemiyetin Hindenbourg'un namzetliği lehinde kat'i surette vaziyet almasına mani olmak için fevkalâde mesai sarfetmekte oldukları beyan edilmektedir.

Dürrüşehvarın Izdivacı

BOMBAY, 11 A.A. — Keşmirde büyük bir infial hüküm sürmekte ve bunun akisleri Haydarabat hükûmetinin her tarafında görülmektedir.

Haydarabat'ta tebaanın ekseriyetini gayrimüslim Hintliler teşkil etmekte ve bunlar Müslüman olan ve dünyanın en zengin hükümdarı bulunan Nizam tarafından idare edilmektedir. Nizamın oğlunun geçenlerde eski Halifenin kızı ile evlenmesi gayrimüslim olan Hintliler arasında büyük bir memnuniyetsizlik tevlit etmiştir. Bunlar, Hindistandaki İngiliz müessesatına mümasil ve demokrasi esasına müstenit bir hükûmet teşkil edilmesini istemektedirler.

Bu hareketin, tahrikâtın hiçbir zaman sükûnet bulmamakta olduğu Keşmir hakkında düşmanlar tarafından beslenilmekte olan emellere karşı bir mukabele olmak üzere tertip edilmiş olduğu zannolunuyor.

SON DAKİKA

Antrepoların tadili..

ANKARA, 11 (Milliyet) — İstanbul gümrük antrepolarının tadili için Gümrük ve İnhisarlar vekâleti mikdarı kâfi tahsisat isteyecektir.

3 üncü kontenjan listede hazır

ANKARA, 11 (Milliyet) — Üçüncü kontenjan listeleri üzerindeki tetkikat ikmal edildi, listeler hazırlandı. Önümüzdeki hafta Heyeti Vekilede görüşülecektir. Üçüncü liste bir kararname ile birlikte 18 şubatta ilân edilecektir.

Cemiyeti akvamın tetkik heyeti Bulgaristana geldi

SOFYA, (Milliyet) — Bulgar maliyesini tetkik için icap eden tedbirler hakkında raporunu Cemiyeti Akvamın malî komisyonuna verecek olan tetkik komisyonu Bulgaristana gelmiştir. Komisyon Cemiyti Akvamın malî komisyonu azalarından Şaron, Debordes, Kemper'den ibarettir. Komisyon derhal işe başlamış ve tetkikatını üç dört gün zarfında bitirip raporunu hazırlayacak ve Cenevreye avdet edecektir. Tetkikata en mühim olan Bulgar millî bankasından başlanmıştır.

Türkiye - Bulgaristan iktısadî münasebatı

SOFYA, (Milliyet) — Ankara müzakeratının neticesi olarak Türkiye ve Bulgaristan arasındaki iktısadî münasebatı genişletmek için Ankara ve Sofyada birer hususî komisyon teşkil edilmişti. Sofyadaki Bulgar komisyonu bu husustaki işini bitirip raporunu Bulgar Hariciye nezaretine takdim etmiştir.

Bulgar başvekili Romada

ROMA 11 (A.A.) — Bulgar Başvekili M. Muşanof dün buraya gelmiştir.

Denizlide grip hastalığı arttı

DENİZLİ, 11 (A.A.) — Bir haftadan beri devam eden grip hastalığı üç gündür şiddetini artırmıştır. Pek çok hasta vardır.

Fevzi Pş. Hz. nin teşekkürleri

ANKARA, 11 (A.A.) — Büyük Erkânı Harbiye Reisi Müşir Fevzi Paşa Hazretleri muhtelif makamat, müessesat ve zevat tarafından gönderilen ramazan bayramı tebriklerine ayrı ayrı cevap vermek imkânı olmadığından kendilerine tebliğ ve teşekkürlerinin iblâğına Anadolu Ajansını tavsit buyurmuşlardır.

Izmirden 41 firma Layipzig panayırına istirak ediyor

İZMİR, 11 (A.A.) — Hükûmeti cümhuriyenin ilk defa olarak bu sene iştirak edeceği Layipzig büyük panayırına İzmir mıntakasından tam 41 firmanın iştirak edeceği haber alınmıştır. Bu firmalar bütün nümunelerini, kodlarını en nefis ve mutena tarzda hazırlanmış, ambalâjlarını yaparak Piyer Foskari vapuru ile Tiryesteye sevketmiştir. Bunlar; incir, üzüm, halı, meyankökü ve balı, hububat, zeytinyağı , pamuk, afyon, susam; ham ve mamûl deriler; küsbeler, orman mahsulâtı, gülyağı, tahin helvası, zımpara ve civa maddeleri ve sairedir.

Izmirde Gazi Hz. nin heykeli

İZMİR, 11 (A.A.) — Şehrimizde rekzedilecek olan Gazî Hazretlerinin heykellerinin inşası hitam bulmuştur. Heykeli yapan Sinyor Kanonika dün şehrimize gelmiştir. Heykel de bugün gelecektir. Sinyor Kanonika inşa edilmekte olan kaideyi mahallinde tetkik etmektedir. Mumaileyh yarın Bağdada gidecek ve yirmi gün sonra avdet edecektir. O güne kadar kaidenin inşası da bitmiş olacağından avdetinde bizzat heykelin ambalâjını açarak heykeli rekzedecektir. Küşat resmi mart ayı ortalarında yapılacaktır.

Irak petrolları

"Temps,, gazetesine Londra'dan verilen habere göre, Irak hükûmeti ile British Oil Development, şirketi arasında Irak petrollerini işletmek için bir itilâf aktedilmiştir. Dicle nehrinin sağ sahilinde bulunan arazideki petrolleri işletme imtiyazi bu şirkete verilmiştir.

"İhtikâr,, kelimesinin manası

Ticaret odası iktısadiyatı koruma kanunundaki "ihtikâr" ve "muhtekir,, kelimelerinin hakiki mâna ve şumullerini tetkikle meşgul olmaktadır.

Oda bu hususta alacağı neticeyi ilân edecektir.

Haftalık siyasî icmal

Tahdidi teslihat konferansı beş senelik hazırlıktan sonra Cenevre'de sabık İngiliz hariciye nazırı Henderson'un riyaseti altında açıldı. Konferansın açıldığı günden beri, büyük devletlerin murahhasları sıra ile, mensup oldukları hükûmetlerin noktai nazarlarını izah etmekle meşguldürler. Evvelâ konferans açılır açılmaz, divan intihabatı yapıldı. Tahmin edildiği gibi, Cemiyeti Akvam meclisine daimî âza olan beş devletle — İngiltere, Fransa, Almanya, İtalya ve Japonya — cemiyete hiç dahil olmayan iki büyük devlet — Amerika ve Rusya — divana âza oldular. Divanın 14 âzası olalığa da İsveç, İspanya, Arjantin, Belçika, Çekoslovakya, Lehistan ve Avusturya intihap edilmiştir.

Geçen hafta divan intihabatından bahsederken, Balkan memleketleri namına da bir devletin intihabı faydalı olacağını söylemiştik. Bu temennimiz tahakkuk etmedi. Avusturya gibi askerlik itibarile binnisbe ehemmiyetsiz olan devlet yerine Türkiye'nin intihabı daha yerinde olacaktı.

Divan intihabı bittikten sonra büyük devlet murahhasları sıra ile söz aldılar. Evvelâ Fransız murahhası, Tardieu, Fransa namına yeni bir proje ileri sürdü. Ondan sonra da İngiltere ve Japonya murahhasları söz aldılar. Fransız tezinden maada diğer nutuklar, silâhların tahdidi lüzumunu izah yollu müphem sözlerden ibarettir. Yalnız İtalya saffı harp gemilerinin ve tahtelbahirlerin ilgasını talep etti ve hava silâhlarından bombardıman tayyarelerinin kaldırılmasını ileri sürdü. Alman Başvekili, silâhlarda da emniyet bahsinde de müsavat olmasını istedi. Denizlerin sathına hâkim olan İngilizler, bu hâkimiyetin deniz altından tehdit edilmesini istemediklerinden "Gayri insanî,, bir silâh telâkki ettikleri denizaltı gemilerinin ilgasını iltizam ettiler. Velhasıl tahdidi teslihat konferansı, henüz işe başlamış telâkki edilemez. Murahhaslar, mensup oldukları devletlerin noktai nazarlatedirler. Hakikî maksat, bir takım yaldızlı kelimeler arkasında gizlenmiştir.

* * *

Tahdidi teslihat konferansında ele avuca alınabilecek ilk müspet teklifi Fransızlar yapmışlardır. Teklifin esası şudur: Cemiyeti Akvam teşkilâtının emrine askerî bir kuvvet tahsis etmek. Bu askerî kuvvet, beynelmilel polis vaziyetinde dünyanın asayiş ve inzıbatını temin edecek.

Teklifin Fransa için istifadeli olduğu aşikârdır: Bunun arkasında da asıl millî gaye saklıdır. Fransanın tahdidi teslihat hakkındaki noktai nazarı şu idi: Evvelâ emniyet, sonra tahdidi teslihat. Fransa'nın emniyetten kasdı da hali hazırın muhafazasından ibaretti. Cemiyeti Akvam da Versailles idamesi için vücude getirilmiş bir teşkilât olduğuna göre, bu cemiyeti takviye suretile gayeye varmak Fransa için iyi bir siyasettir. Esasen Fransa Cemiyeti Akvamda en kuvvetli bir devlet vaziyetinde bulunduğundan Cemiyeti Akvamı takviye etmek, binnetice Fransa'nın vaziyetini de kuvvetleştirmek demektir.

Ancak projenin zaafı şudur ki, Amerika gibi, Sovyet Rusya gibi birinci derecede ehemmiyetli devletler âza değillerdir. Aza olmadıkları bir teşkilâtı takviye etmek istemiyecekleri aşikârdır. Sonra Cemiyeti Akvama âza olmayan ve hattâ âza olan bir çok devletler vardır ki, bu teşkilâta hiç itimatları yoktur. Cemiyeti Akvam, 12 senelik faaliyetile bu itimadı telkin edememiştir. Bu itiine kuvvet verilmesine razı olacak devletler, Fransa ile Fransa'nın müttefiklerine münhasır kalacaktır.

* * *

60 devlet ve Cenevre'den bildirildiği gibi, "Bir milyar yedi yüz milyon insanı temsil eden,, murahhaslar, silâhları kaldıralım derken, Aksayı Şarkta silâhlar faaliyettedir. Ne 1921 de Waşington'da imza edilen muahede, ne harbin millî siyasete âlet edilmiyeceği hakkında 1928 de bütün devletler tarafından kabul edilen misak; ne de Cemiyeti Akvamın teşkilâtı Japonya üzerine müessir olamıyor. Şanghay toplar ve tayyarelerle bombardıman edildi. Bazı kalabalık mahalleleri kâmilen yakıldı ve binlerce Çinli öldü. Garip bir istihzadır ki, Japonlar, bunu suimuamele yapıldığı ve bir gazetede de tecavüzkâr bir makale neşredildiği için yaptıklarını söylüyorlar. Cemiyeti Akvam, tüyleri ürperten faciaya mani olamamıştır. Fakat her halde şu faydası olmuştur ki, cihan efkârı umumiyesini Japonya'nın aleyhine tahrik etmeğe muvaffak olmuştur. Bunun maddî bir kıymeti olamaz. Fakat her halde ehemmiyetten büsbütün de âri değildir.

Şanghay'a karşı yapılan ilk tecavüz sıralarında müttehit hareket edemiyen büyük devletler arasında tedrici bir tesanüt husule gelmeğe başladı.

Amerika ve İngiltere, Fransa ve İtalya'nın da iltihakile Çin ve Japon hükûmetlerine bazı teklifatta bulundular. Teklifatın mahiyeti şu idi:

Kongre kararını hükûmet kabul edecek mi?

Ekonomi

Tütün ziraatinin tahdidi meselesi

Kongre kararının hükûmetçe nasıl telâkki edileceği meçhuldür

Son tütün kongresinin karar raporları İktısat vekâletine verilmek üzere tanzim edilmiştir.

Burada bir nokta bilhassa çok mühimdir: Türkiye dahilinde tütün ziraatinin tahdidi kararlaştırılmıştır. Bu karar tahmin edildiğinden daha çok mühimdir. Tütün ziraatinin tahdidi meselesi uzun bir müddetten beri düşünülen ve etrafında münakaşa yapılan bir mevzudur. Tahdide taraftar olanlar bulunduğu kadar büsbütün aleyhinde bulunanlar ve Balkan devletlerile anlaşarak müşterek bir tahdide mütemayil görünenler de bulunmakta idi. Son temenni kararı ile bu mesele kısmen halledilmiş bulunmaktadır. Maamafih bu kararın hükûmet nezdinde nasıl karşılanacağı meçhuldür.

Bulgaristanda yeni teşkilât

SOFYA (Milliyet) — Bulgar ziraat nezareti tütün ziraati ve ticareti hakkında çok mühim bir kanun lâyihası hazırlamıştır. Bu kanuna göre tütünün ekilmesi, işlenmesi ve ticareti sıkı bir devlet kontrolüne ve idaresine tâbi olacak ve tütün ziraatinin cins ve nefaset itibarile yükselmesi, çiftçi ve amelenin refahı da gözetilecektir. Bu maksat için Ziraat nezaretine merbut hususî ve müstakil bir tütün enstitüsü vücude getirilecek ve enstitünün iki şubesi olacaktır: Ziraî ve ticarî Enstitü her sene yapacağı işe ait bir plân ve bütçe hazırlayacak ve bunlar Ziraat nazırı tarafından tasdik olunacaktır. Enstitünün sermayei asilesi yüz milyon leva olacaktır. Bu paranın yarısını hükûmet ve yarısını da Ziraat Bankası verecektir. Bundan başka nümune enstitüleri kanununun 18 inci maddesi mucibince olan varidat, enstitünün kendi varidatı, cezalar ve istikrazlar bu sermayeyi ziyadeleştirecek ve enstitünün daimî birer varidat membaı olacaklardır. Enstitü bir müdür ve iki şube müdürü tarafından idare olunacak ve bunlar enstitünün müdürler heyetini teşkil edecekleridir. Enstitünün ayrıca bir de âlî heyeti olacaktır. Bu heyete: Ticaret ve Maliye nezaretlerinden, Ticaret ve Sanayi odalarından, Ziraat odalarından, tütün kooperatiflerinden, tütün tüccarlarından, tütün eksperlerinden ve tütün amelelerinden birer mümessil ve ayrıca Ziraat Bankası müdürü umumisi de iştirak edecektir. Alî heyet her sene içtima ederek enstitünün faaliyetini gözden geçirecek ve bütçesini tasdik edecektir. Tütün kooeratifleri ve kooperatif tütün fabrikaları her hususta enstitünün birer şubesi ve enstitü de onların birer merkezi ve hariç ile olan bütün satışlarında birer mümessili addolunmaktadır. Bu kanunla hükûmet tütün ziraat ve ticaretini kendi kontrol ve idaresi altına alıp memleketin ve zürraın menfaatlerine göre ona istikamet verecektir.

Bulgaristanın şeker istihsali ve istihlâki

SOFYA, (Milliyet) — 1930 senesi zarfında Bulgaristanda 51 milyon 273 bin 740 kilo gram ve 1931 senesi zarfında da 24,953,385 kilogram şeker istihsal olunmuştur. 1929 senesi zarfında 30,017,000 kilogram, 1930 senesi zarfında 27 milyon 934 bin 810 kilogram ve 1931 senesi zarfında da 26,018,498 kilogram şeker istihlâk olunmuştur. İstihlâkin azalması umumî buhran ve zaharin kaçakçılığına atfolunmaktadır.

1931 senesi zarfında Bulgaristanın tütün ihracatı

1931 senesi zarfında Bulgaristandan 2,579,730,228 leva kıymetinde 24,587,020 kilogram tütün ihraç olunmuştur. 1930 senesi zarfında ise 2,654,238,438 leva kıymetinde 22 milyon 452 bin 751 kilogram tütün ihraç olunmuştur. Yani 1931 senesi zarfında 2,434,269 kilogram fazla tütün ihraç olunmuştur. Fakat bu fazlalık ile beraber memlekete 74 milyon 508 bin 210 leva daha az bir para girmiştir. Bu da tütün fiatlerinin çok fazla düşmesinden ileri gelmiştir.

Zeytinyag rekoltesi

Aldığımız malûmata nazaran 1931 senesi zeytinyağı rekoltesinin 800 bin kilo olduğu bildirilmiştir.

Ayvalığın 930 senesi rekoltesi 8,000,000 kilo idi.

İktısat vekâleti müşavirliği

İktısat vekâleti ticareti dahiliye müdürü Necmeddin Beyin Sanayi ve Maaddin bankası İstanbul şubesinde vazife alması üzerine, bu vazifeye İktısat vekâleti müşavirlerinden Nihat Bey, mezkûr müşavirliğe şirketler komiserlerinden Halil Mitat Bey ve komiserliğe de İzmir deniz Ticaret müdürü tayin edilmişlerdir.

Yumuşak buğday stoku az!

İstanbuldaki buğday stoku bilhassa yumuşak buğday stoku geçen seneye nazaran çok azdır. Geçen hafta İstanbuldaki yumuşak buğday stoku 11,350 ton idi. Halbuki geçen sene ayni tarihlerdeki yumuşak buğday stoku 35,500 tondu. Yumuşak buğday fiatlerinin geçen seneki vasatisi 7 kuruş iken bu sene dört kuruş otuz paradır.

Sanayie ait lâyihalar

Bu sene Büyük Millet Meclisinde sanayie müteallik mühim kanun lâyihaları müzakere edilecektir.

Sanayi Birliği bu lâyihalarda erbabı sanayi lehine hükümler bulunmasının temini için hazırlanmaktadır.

Palamut ve orman mahsüllerinin ihracı

Palâmut ve emsali orman mahsulâtının ihracını teşvik zımnında menşe şahadetnamesinin kaldırılarak bu gibi mahsulâtın yalnız murur tezkeresile sevki kararlaştırılmıştı. Bu defa Ziraat vekâletince mülhakata yapılan bir tamimde şimdiye kadar irkâp iskelelerinde verilen murur tezkerelerinin badema bu gibi mahsullerin sevk ve ihracını teshil maksadile ihraç merkezlerinden verilmesi emrolunmuştur.

Memurların ekseri ahvalde irkâp iskelesinde bulunmaması sevk muamelesinin teahhurunu mucip oluyordu. Bu yeni karar tüccarı çok sevindirecektir.

Borsa fiatları

Kambiyo	Kapanış L.	K.	S.
Ingiliz lirası	7	28	
Bir T. Lirasının mukabili			
Fransız frangı		12	06
Dolar	0	47	51
Liret	9	15	00
Belga	3	40	39
Drahmi	37	16	56
Isviçre frangı	2	43	12
Leva		63	91
Florin	1	17	54
Kuron Ç.		16	04
Şiling A.	4	30	70
Pezata	6	06	00
Mark	1	99	51
Zloti	4	30	70
Pengo		3	89
Ley		80	58
Dinar		27	10

Tahvilât	Kapanış		
İ. Dahilî	00		
D. Muvahhade	44	00	
A. Demiryolu	27	30	

Borsa Harici			
Altın	9	35	
Mecidiye		49	
Bank-not	2	39	

Ayasofya Mozayikları

Sabık müzeler müdürü Halil B. ne diyor?

Ayasofyanın mozayıklarını meydana çıkarmak için Boston Bizans Enstitüsü namına bugünlerde camide faaliyete başlanacağı yazıldı. Bir muharririmiz, bu hususta tesadüf ettiği sabık Müzeler müdürü ve lâhik İstanbul meb'usu Halil Etem B. le görüşmüştür. Halil B. demiştir ki:

— "Bu teşebbüs, benim Müzeler müdürlüğü zamanımda vuku bulmuştu. Müsaade aldılar; Ramazanın geçmesini beklediler; şimdi işe başlıyorlar; İtalya'dan iki usta işçi getirdiler; camiin methalinden işe başlıyacaklar. O camiin her tarafındaki mozayıkları meydana çıkarmak, büyük bir iştir. Yapılacak iş, mozayıkları örten badanayı kaldırıp temizlemektir. Badana tabakasının altından ne çıkacak, bilemiyoruz; belki bir takım resimler, belki çiçek resimleri çıkar. Nitekim Kariye camiinde de bu iş, yaparak bir çok resimler meydana çıkarılmış bulunuyor."

En kıymetli bir âsarı atika âlimiz bulunması itibarile Halil B. den Yalovada, bulunan âsarı atika ve Müzeler İdaresinin hipodromdaki hafriyatı hakkında da mütalâalarını sorduk. Halil B. dedi ki:

— "Yalova'da yarım kavis şeklinde kadim bir bina enkazı bulunmuştur. Bu binanın arkasına doğru giden bir de yol meydana çıkarılmıştır. Oraya giden müze heyeti, havaların müsaadesizliğinden hafriyatı muvakkaten tatil ederek avdete mecbur kaldı. Hafriyat ilerilemediği için Yalova'da bulunan bina ankazı ne olduğu henüz anlaşılamadı.

Hipodroma gelince, meydandadır; yapılan iş, hipodromun arzını tesbit için bir köşenin kazılmasından ibarettir."

Ayni zamanda cemiyeti tedrisiyei İslâmiye reisi olan Halil B. Darüşşafakaya ait işlere de temas ederek şunları söylemiştir:

"— Darüşşafaka, 330 kimsesiz talebeyi sinesine almış, yetiştiren bir ilim ve şafkat müessesesidir. Geçen sene 7 mezunu, bilmüsabaka leyli olarak Yüksek Mühendis mektebine alınmıştır. Bu şafkat ve ilim yuvasının daha ziyade inkişaf ve tealisi paraya mütevakkıftır.

Hasip B. in müesseseye nakfettiği bin Şirketihayriye hissesinin getireceği temettüün iki sene biriktirilmesi ve bu para ile 2 sene sonra Avrupa'ya talebe gönderilerek vakfın yerine getirilmesi tensip edildi.„

Maraşlılar kurtuluş günlerini tes'it ettiler

Bu münasebetle şehrimizdeki Maraşlılar samimî bir içtima yaptı

Maraşın kurtuluşunun 13 üncü yıldönümü dün öğleden sonra Hayriye lisesinde şehrimizdeki Maraşlılar tarafından parlak merasimle tes'it edilmiştir. Merasime 120 kadar Maraşlı iştirak etmiştir. Merasime saat 14,30 da İstiklâl marşı ile başlanmış ve müteakiben mahallî halk türküleri terennüm edilmiştir. Bundan sonra muallim Haydar Niyazi Bey bir nutuk söyleyerek Maraşın kurtuluşunu anlatmış ve o sırada şehit düşen muallim Hayrullah Beyin istirahatı ruhu için hazırunu bir dakika sükûta davet etmiştir. Müteakıben Maraşlı halk şairlerinden Âşık Fatma isminde bir şairin kurtuluş hakkında yazdığı şiirler okunmuştur. Bundan sonra muallim Mükrimin Halil B. Maraş tarihine dair bir konferans vermiştir. Konferansı daha bazı gençlerin hitabeleri takip etmiştir. Davtlilere Maraş mamulâtından sun'î menekşeler hediye edilmiş ve merasime samimî bir surette nihayet verilmiştir. Maraşın kurtuluşunda fedakârlıkları dokunan Maraş meb'uslarına teşekkür ve tebrik telgrafları çekilmesi de tekarrür etmiştir.

Poliste

Limanda Kaçakçılık

Sigara kağıtları yakalandı kaçakçılar kaçtı

Gümrük muhafaza memurları yeni bir kaçakçılık vak'asını meydana çıkarmışlardır. Geçen gün gelen Cümhuriyet vapurunda kaçak cıgara kâğıdı bulunduğu haber alınmış ve aranma tertibatı alınmıştır. Kaçakçılar bunu daha evvel hissederek kâğıtları Sirkeci rıhtımına çıkarmağa teşebbüs etmişlerdir. Fakat sandıklar tam Sirkeciye çıkarılırken memurlar gelmiş bunun üzerine kaçakçılar kaçmışlardır. Sandıklar içindeki sigara kâğıtları binlerce defterdir.

Bir kız yaralandı

Karagümrükte Pembe isminde 12 yaşında bir kızla kavga eden Mustafa kızcağızı yaraladığından yakalanmıştır.

Camlara tabanca sıkan adam

Kendisine yüz vermeyen Misliye ismindeki kızın Karagümrükteki evinin camlarına tabanca atan Davut isminde biri yakalanmıştır.

Bir carih yakalandı

Bir cerh cürmünden dolayı uzun bir müddetten beri aranan Galip Beşiktaşta yakalanmıştır.

Kaçak sigaralar

İsak isminde biri Tahtakalede dolaşırken vaziyeti şüpheli görülerek polis tarafından taharri edilmiş ve üzerinde asker cigaraları bulunduğundan adliyeye tevdi edilmiştir.

Köprüde tabanca atanlar

Unkapanı köprüsünde tabanca atan İsmail, Mustafa, Haydar namındaki şahıslar yakalanmıştır.

Bir çocuk kuyuya düştü

Topkapıda Hallaç sokağında 20 numaralı evin bahçesindeki kuyuya Julu Soryos ismindeki çocuk düşmüşse de kurtarılarak Gureba hastanesine yatırılmıştır. Çocuğun valdesi hakkında dikkatsizliği yüzünden takibat yapılmaktadır.

Vilâyette

Idarî Hey'et

Yarın vilâyette toplanıyor

Vilâyetler kanununun 35 inci maddesi mucibince teşkil olunan şuebat rüesasından mürekkep idarî hey'et yarın saat üçte vilâyette toplanacaktır.

Bu içtimada vilâyetin umumî işleri görüşülecektir.

Mukavva kundura

Bazı esnaf mukavva kundura yaptıkları için Ayakkabıcılar cemiyeti bunun men'i için teşebbüsatta bulunmuştur.

Cemiyet bu gibi mukavva ayakkabılarına mukavva olduğuna ait damga vurulmasının mecburî olmasını istemektedir.

Halk evleri Açılıyor

Kuyıt muamelesi şimdiden başladı

Bu ayın 19 unda İstanbul Halkevi merasimle açılacaktır. Bu husustaki hazırlıklara devam edilmektedir. Hususî bir komisyon Halkevinin talimatnamesinin tatbikatı etrafında tetkikat yapmaktadır. Aynı gün Türkiyenin İstanbuldan maada daha 12 vilâyetinde küşat resmi yapılacaktır. Diğer vilâyetlerdeki hazırlıklar da ikmal edildikten sonra, oralardaki Halk evleri de peyderpey açılacaktır. İstanbul Halkevi binasında (eski Türkocağı) şimdiden bir namzet kayıt defteri açılmıştır. Deftere şimdiden isimlerini kaydettiren gençler vardır. Her gün saat 10 dan 18 e kadar kayıt için defter açık bulundurulmaktadır. Halkevi talimatnamesini ayrıca neşredeceğiz.

Teftişten avdet

Maarif vekâleti müfettişi umumilerinden Reşat Nuri B. Adanadaki teftişatından avdet etmiştir.

Belediyede

Gazi Köprüsü

Münakasaya konması için emir geldi

Gazi köprüsü inşaatının derhal münakaşaya konması için Dahiliye vekâletinden belediyeye emir gelmiştir. Belediye bu husustaki hazırlıklarını derhal ikmal ederek nihayet on güne kadar münakaşa şartlarını ilân edecektir. İlân yerli ve ecnebi matbuatla yapılacaktır. Şimdilik köprünün inşasına talip hiç bir yerli grup yoktur.

Evvelce inşaya talip birçok ecnebi gruplar varken, inşa ücretine mukabil bir miktar yerli malı alınmak kaydının şartnameye ilâvesi üzerine bu grupların adedi üçe inmiştir. Hali hazırda talip bir Alman, bir Avusturya ve bir de İtalya grupu vardır.

Belediye otobüs imtiyazı istedi

İstanbul belediyesi Dahiliye vekâletine müracaat ederek otobüs imtiyazının kendisine verilmesini istemiştir. Belediye bu husustaki hazırlıklarını ve vaziyetini vekâlete bildirmiştir.

Ankara belediyesi otobüs imtiyazını aldığı cihetle ayni müsaadenin İstanbula da verilmesi istenmiştir.

Fırınlara tamim

Belediye fırıncılara bir tamim göndererek Terkos geçen yerlerdeki fırınların hamur yapmak için Terkos suyu kullanmalarını bildirmiştir.

Dabagat fabrikaları için talimatname

Belediye daimî encümeni dabağet fabrikaları hakkında bir talimatname yapmıştır. Bu talimatname mevadı iptidaiyenin ihraç ve ithali hakkında bazı maddeleri ihtiva etmektedir.

Prasa ve lâhanalar hakkında tamim

Belediye kaymakamlıklara bir tamim göndererek, son zamanlarda prasa ve lâhanaların fazla kabuklarla tartılıp satıldığını bunların menedilmesini bildirmiştir.

Tadil edilen binalar

Yeniden tadilât yapılarak tevsi edilen mebani için yeni vergi takdiri lâzım geldiği ve bu noktanın ihmali yüzünden belediye resminin zıyaa uğradığı kaymakamlıklara tamim edilmiştir.

Kaçak etler

Belediye kaçak etler hakkındaki takibatına şiddetle devam etmektedir. En son olarak da Sirkecide kasap Ali ef. de 19,5 kilo, gene Sirkecide kasap Bekir ef. de 16,5 kilo, Kasımpaşada kasap Necati ef. de 40 kilo, Beyoğlunda kasap Cemal ef. de 20 kilo, Hüsnü ef. isminde birinin nezdinde 5 kilo kaçak et bulunmuş ve müsadere edilmiştir.

Mart Yoklaması

Yeni cüzdanla beraber yeni numaralar veriliyor

Eytam, eramil ve mütekaidinin mart umumî yoklamalarına devam edilmektedir.

Bazı yoklama şubeleri ashabı maaşın yoklama ilmühaberlerini vaktinde tanzim edemediklerini nazarı dikkate alarak yarından itibaren yoklamara başlıyacaklardır. Eminönü malmüdürlüğünden maaş alanların yoklamaları yarından itibaren, Beyazıt şubesi Beyazıtta- Sultanahmet şubesi de Düyunu umumiye binasında yapılacaktır.

Maaş sahiplerine yeni cüzdanlar verildiği cihetle eski liva numaraları değişmiştir. Yeni cüzdanlarla beraber yeni liva numaraları verilmektedir. Badema maaşlar bu numaralarla tevzi edilecektir. Mart, nisan, mayıs üç aylıkları 1 martta tevzi edilecektir.

Tabiiyet Ihtilâfları

Yeni bir ihtilâf meydana çıkardı

Muhtelit Mübadele komisyonunda tabiiyet ihtilâflarının sureti halli hakkında Türk ve Yunan murahhas heyetleri arasında bir noktai nazar farkı hâsıl olmuştur. İki heyeti murahhasa bu hususta mutabik kalamadıklarından Yunan heyeti murahhasası meselenin halli için bitaraf azanın hakemliğine müracaat etmiştir. Türk heyeti murahhasası da bu meseledeki noktai nazarını bildirmiştir

Teşekkür

Matbuat cemiyetinden:

Balomuzun tertibinde bize yardım lütfunda bulunan hanım ve beyefendilerle hassaten balonun hususiyetlerini temin eden ressam Arif Dino, Münif Fehim, Ratip Tahir Beylere, Cemiyetin hediye listesini kendi kıymetli hediyelerile zenginleştiren İspirto ve Tütün inhisarlar umum müdürlüklerile, İpekiş Adapazarı bez fabrikarı, İş bankası, Ziraat bankası, Yerli mallar pazarı, Etem Pertev, Evliya zade, Necip, Şükûfe ıtriyat, İbrahim Ziya mensucat, Nestle çikolata, Modapazarı Hızır, Radyolin, Trapez lâstik, Zaneti müessesesilerine Cemiyet teşekkürlerini arzeder.

Flurya plâjı

Belediye iktısat ve bütçe encümenleri dün muhtelit bir içtima yaparak Filurya plâjı hakkındaki makam teklifini tetkik etmiştir. Muhtelit encümen yarın sabah tekrar içtima ederek öğleden sonraki meclis içtimaına tetkikatı neticesini yetiştirecektir. Söylendiğine göre muhtelit encümen makam teklifini tasvip edecektir.

Lokantalar teftiş ediliyor

Belediye lokanta, birahane gibi yerlerin sıhhî muayene ve teftişlerine başlamış ve bazı lokantalar tecziye edilmiştir.

---

hal nihayet vermek.

2 — Askerî istihzarata nihayet vermek.

3 — Her iki taraf ta askerleri temas halinde bulunan noktalarda kıtaatını geri çekmek.

4 — Beynelmilel mıntakanın müdafaası için bu mıntaka ile muharip kuvvetler arasında bîtaraf bir mıntaka tesbit etmek.

5 — Mançurya ve Şanghay meselelerinin Cemiyeti Akvam tarafından tayin edilen bîtaraf lar komisyonunun da yardımile Çin ve Japonya tarafından hal line çalışmak.

Japon hükûmeti, bu tekliflerin beşincisini kabul etmemiştir. Başlıca itiraz noktası da Japonların Mançurya meselesine başka devletleri karıştırmak istememeleridir. Japon-

kabul etmiyor. Hariciye nazırı Yoşizava, gazetelere yaptığı beyanatta Japonya için Şanghay ve Mançuri meselelerinin ayrı ayrı mesele olduğunu izah etmiştir.

Hariciye nazırına göre, Şanghay meselesi ehemmiyetsizdir. Japonya'nın Şanghaydaki alâkası, diğer devletlerin alâkalarından farksızdır. Hâdiseye Çinliler sebebiyet vermişlerdir. Japon askerleri de Şanghay'a Japon tebaasının canlarını muhafaza için çıkmıştır. Bu nokta temin dilince, Japonlar Şanghay'dan çıkacaklar ve mesele de kapanacaktır. Ancak Mançurya meselesi ayrı bir meseledir. Burada Japonya'nın iktısadî ve siyasî menafii diğer devletlerle kıyas kabul etmiyecek derecede ehemmiyetlidir. Japonya iki mese-

ayrı olduğuna şüphe yoktur. Ancak Japonların beşinci maddeye itirazlarının garip tarafı şudur ki, mevzuu bahsolan komisyon, asıl itiraz edilen işi yapmak için tayin edilmişti. Ve buna itiraz eden hariciye nazırı Yoşizava da o zaman Japonya'yı Cemiyeti Akvamda temsil eden bir murahhastı. Şanghay hâdisesi sonra çıkmıştır. Komisyon intihap edildiği zaman Şanghay meselesi yoktu. Binaenaleyh eğer şimdi Japonlar, Cemiyeti Akvam komisyonunun yalnız Şanghay meselesile meşgul olmasını ve Mançurya meselesine karışmamasını istiyorlarsa, intihap edildiği zaman hiç mevcut olmayan bir işle uğraşmasını istiyorlar demektir.

Şanghay hâdisesi çıktığı zaman, Japonların bu hâdiseyi

ya meselesini unutturmak olduğunu söylemiştik. Bilâhara tecelli eden vukuat da bu tahminimizde yanılmadığımızı göstermiştir. Filhakika bilâhare çıkan bu gürültülü Şanghay işi, Mançurya'yı ikinci plânda bırakmıştır. Japonlar şimdi bu meseleye başka devletleri müdahale bile ettirmek istemiyorlar. Diğer devletler de Japonya'nın hususî vaziyetini kabul ve tasdik etmişlerdir. Öyle anlaşılıyor ki, Japonlar Şanghay'dan çekilecekler ve bu meseleyi kapanmış telâkki edecek lerdir; fakat Mançurya'yı Çinden ayırmağa ve bilâhara yapılacak ilhaka mukaddeme olmak üzere şimdilik müstakil bir hükûmet teşkiline muvaffak olacaklardır.

* * *

Almanyada reisicümhurluk

yaklaştıkça siyasî vaziyet gerginleşmektedir. Hatırlardadır ki, Başvekil Brüning, evvelâ kanunu esaside tadilât yaparak Hindenburg'un riyasette devamını temin etmek istemişti. Eğer bu temin edilebilseydi, Almanya külfetli bir intihabat mücadelesinden kurtulmuş olacaktı. Fakat Hugenberg Millicilerinin ve Hitlerist lerin itirazlarile bu yapılamadı. Binaenaleyh bundan sonra ikinci hatta ric'at edildi. Bu hatda şudur: Hindenburg'a muarız bir namzet çıkarmamak..

Fakat bunu sağ cenah Hitleristler kabul etmiyorlar. Bunlar bir şartla kabul edebileceklerini söylemişlerdir. Başvekil Brüning'in iktidardan çekilmesi şartile... Binaenaleyh asıl ihtilâf noktası, Hindenburg'un şahsından ziyade Brüning-

burg kabul etmemiştir.

Şimdi Hindenburg'un intihabı için fırkaların haricinde bir teşkilât vücude getirilmiştir. Berlin Belediye Reisi Dr. Sahm'ın riyasetinde vücude getirilen bu teşkilât bütün Alman milletini Hindenburg'un intihabı etrafında toplamağa çalışmaktadır. Şimdiye kadar Hindenburg'a rakip bir namzet ileri sürülmemiştir. Hitler'den bahsediliyor. Fakat bir defa bu zatın tabiiyeti bile şüphelidir. Malûmdur ki Hitler Avusturya tebaasıdır. Büyük bir fırkanın lideri olduğu halde Alman tebaası değildir. Gerçi Almanyada bir memuriyete tayin edilmekle bu tabiiyeti ihraz edebiliyor. Ve taraftarları olan yüksek memurlar tarafından polis komiserliğine tayin edildiği de söylenmiştir. Fasarfınazar, Hitler'in namzetliğini ileri sürmek istiyeceği çok şüphelidir. İşin iç yüzü şudur ki, Almanya'da Hitlerizm diye bir hareket vardır; fakat Hitler diye bir şahsiyet yoktur. Bir ideal ile bir şahsı biribirine karıştırmamak lâzımdır. Şimdiki manzaraya göre, aglebi ihtimal Hindenburg yine Almanya'nın Reisicümhuru olacak. Ancak bugünkü vaziyetin garip tarafı şudur ki, bir zamanlar, Alman imperyalizmasının ve askerî kuvvet ve miknetinin timsali olan bu ihtiyar ceneralin intihabına en ziyade muarız olanlar, Hindenburg'un vaktile temsil ettiği eski ideallere saplı olarak kalan sağ cenah fırkalarıdır. Ve Hindenburg'un müzahirleri de orta ve sol cenah fırkalarıdır. Hâdisatın bu derece garip bir

Milliyet

Asrın umdesi "MİLLİYET" tir.

12 ŞUBAT 1932

İdarehane: Ankara caddesi, 100 No.

Telgraf adresi: İst. Milliyet

Telefon Numaraları:

Başmuharrir ve Müdür 24318

Yazı işleri Müdürlüğü 24319

İdare ve Matbaa 24310

ABONE ÜCRETLERİ:

	Türkiye için L. K	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez — Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur. Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy askerî rasat merkezinden verilen malûmata göre bugün hava kapalı ve yağışlı geçecek rüzgâr şimal ve garp arasında esecektir. 11-2-32 tarihinde tazyiki nesimi 758 milimetre en fazla sıcaklık 8 en az sıcaklık 6 santigrat kaydedilmiştir. Yağan yağmurun mıktarı 17 milimetredir.

Mizzah muharrirliği

Gariptir... Bazıları, hem me denî geçinenler, mizah muharrirliğini sırası gelince, adamın yüzüne bir kara imiş gibi vururlar.. Evvelâ insanlık kanunda karşısındakinin ayıbını yüzüne vurmak pis bir şeydir ya!. Haydi o kadar ince eleyip sık dokumayalım. Lâkin mizah muharrirliğini, kari güldürmeyi ayıp telâkki edenlere ne dersiniz?..

Bu zihniyetle artistliği, mu sikişinaslığı namussuzluk addeden softa ve fodul düşünceler arasında büyük müşabihet görürüm.

Mizah muharriri karie vak'aları en gülünç tarafından gösterir.. Tehzil eder, belki alay da eder. Çünkü alay, zekânın haracıdır. Ondan vaz geçemez...

Herkes vak'aları mizah muharririnin zaviyesinden göremez. Onun vazifesi bu zaviyeyi karie işaret etmektir.

Ben mizah muharrirliğini zevk için yapan, amatör gibi çalışan bir muharririm. Biliyorum ki; mizah yapmak güçtür ve ben bundan muvaffak olamıyorum. Bunula beraber, mizah muharrirliğile iftihar ederim..

Hattâ mizahın kıymeti takdir edemiyen ve yazılarımın manasını anlamayanlar ekseriyeti teşkil etse bile!..

Hikâye maruftur ya!..

Birisi bir tuhaf şey anlatmış.. Karşısındaki anlamamış.. Bir daha anlatmış yine anlamamış.. Üçüncü defadan sonra dinliyen gülmeye başlamış..

Hikâyeyi anlatan da:

— Hele şükür!.. demiş anlayabildin.. Ve şu cevabı almış...

— Hayır! ona değil, hâlâ anlamadım da ona gülüyorum..

Ben de hâlâ anlamayan onlara gülüyorum..

Fabrikaların dumanı

Şimdi bir meselenin hallile meşgulüz.. Bazı yerlerde fabrikaların dumanları oraların sekenesini rahatsız ediyor, sıhhatlerini tedirgin eyliyormuş.. Şimdi bir heyet teşkil edilmiş: Konuşuyorlar; "Fabrikaların dumanı nasıl çıksın!,,

Böyle şeyleri bize sormazlar.. Buna rağmen ben allah rızasiçin bunun cevabını vereyim: Dumanları doğru çıksın, kâfidir..

Fahire imzalı saçmaya

Mektubunuzu dercedememedim. İpi sapı olmayan böyle parlak bir saçmayı, benim sütunlarımda heder etmek günahtır. Siz bunu çerçeveleyin de Bakırköy hastanesi kütüphanesine hediye ediniz..

FELEK

Tarihî Fıkralar

Şehremini Mazhar Pş., Antuan Manas Efendi ve Almanya imperatoru

Yazan: Abdurahman Adil

Zamanımızın büyüklerinden bir zat, padişahlar için, saraylarının etrafından başka bir yeri imar etmediler, buyurmuştur.

Yetişdiğimiz devirlerin padişahları için saraylarının etrafını imar etmişlerdir demek bile biraz ibzali teveccüh olur.

Son devrin padişahları saraylarının etraf ve harimini bile görmezlerdi ki imarına lüzum hissetsinler.

Abdülhamidin son başkâtibi ve fakat sarayın emektar bir kâtibi olan muhacır Cavit Bey derdi ki: Sultan Hamit tam on beş yıl, günü gününe, dairei hususiyesinin önündeki havuza kadar olsun çıkmamıştır. Meşrutiyet ilân olundu da ben bin rica ve niyaz ile havuza kadar çıkarta bildim. Yıldız sarayının harimini neresi addedersek edelim; ikinci Mahmudun yaptırdığı Kalender köşkü de Sultan saraylarından sayılmaz mı? Kalender köşkünün bulunduğu Tarabya karyesi süferanın sayfiye merkezi değil mi? Abdülhamidin bir dızdığı şehremini zamanında Tarabya ile Yeniköy arasındaki sahil yolu -bakımsızlıktan- öyle bir hale gelmiş idi ki, arabalar ile değil, yaya gitmek bile bir tehlike teşkil ederdi. Belki Selimi salis zamanında başlanan, ve belki Mahmudu Adlî zamanında bitirilen rıhtım taşlarından eser kalmamış idi. Denizin suları sahili yalar, biraz çalkantı olursa dağ eteklerine kadar gelirdi. Yoldan yaya geçmek ürküntülü bir iş olurdu.

Sultan Mecit devrinde, üçüncü Napoleon'nun huzuruna, tebriki vilâdeti hümayun vesilesile on bir defa çıkmış olan ve on sekiz yaşında Paris sefareti seniyesi üçüncü kâtipliğini ihraz etmiş bulunan Antuvan Manas Efendi, Nüksü talih eseri olarak, düşe düşe ve yahut tarizkâr ve tenkitkâr dilinin belâsına uğraya uğraya 5 inci dairei belediye müdüriyetine kadar inmiş, Yeniköyün İstinye cihetinde deniz kenarında, viran, mundar, bir ahşap hane derununde ifayı vazife eylemek te bulunmuş idi .

Anadoluda büyük vazifelerle dolaşmış, herkesi ulu orta tenkide, ve hele Kâmil Paşayı şamar oğlanı addeylemeğe alışmış olan Antuvan Manas Efendi bu hale boyun büker ve fakat yine dilini tutmazdı.

* * *

Abdülhamidin dızdığı şehremini Mazhar Paşa kerimesi hanımı Kemal Bey namında genç bir beye tezviç etmişti. Kemal Bey şehremaneti memurlarındandı. O zamanın modası genç damat beylerin zevk perest ve sefih olması idi.

Damat Kemal Bey perşembe akşamını Aksarayda veya Şehremininde Hürmüzün veya acemin sefahethanesinde geçirmiş, sabaha kadar işünuşü safa eylemişti. Şehremini veya Aksaraydan kalkan araba, önüne ardına bakmadan, bir çift yağız Macar atlarına koşulu olduğu halde Yenicamie, Eminönüne, dolu dizgin geldi. Köprü memurlarının haykırmalarına, bağırmalarına rağmen açık olan ahşap, viran köprüye saldırdı. Ta ortasına gelince arabacı, uşak, damat Kemal Bey, ve o güzelim bir çift Macar katanası denizi, denizin dibini, Halicin asırlardan beri biriktirmekte olduğu çamur bataklığını boyladı. Gidiş hâlâ o gidiştir. Haftalarca uğraşmış olan dalgıçlar saisten, uşaktan, atlardan, arabadan ve bittabi kupa arabası içinde bulunan damat beyden bir eser bulamadılar. Serencebey yokuşunda bulunan şehremini Mazhar Paşa konağı bir matemhane oldu.

* * *

Hâdise kış ortasında karanlık bir gecede vâki olmuştu. Yaz gelince Almanya imparatorunun İstanbul seyahati, takarrür etti. Saray halkı ve şehremaneti faaliyete geçtiler. İmparatorun geçmesi muhtemel olan büyük caddeler baştan başa tamir edildi. İstanbulda, Beşiktaşta tramvay güzergâhında ne kadar kaldırım varsa yeniden sökülüp parke döşendi. Şose olan yerlere yol yol kumlar döküldü. Halî arsalar tahta perdeler içine alındı. Hülâsa İstanbula, Galataya, Beyoğluna çeki düzen verildi. Fakat iş bununla bitmezdi. Mevsim yaz olduğundan imperator behemahal Tarabyaya gidecek, Tarabyada ki Alman sefarethanesini ziyaret eyliyecekti. Halbuki Tarabyanın Yeniköyün Kalender köşkile Moletike'nin heykelini muhtevi olan kısmında rıhtım namına bir şey yoktu. Behemahal o güzergâh dahi tehlikesiz bir hale konulmak lâzım geliyordu.

Maliye Nezareti tahsisatı fevkalâde olmak üzere şehir emanetine iki yüz bin lira göndermişti. Bu paradan boğaziçine dahi bir hisse ayrılmak iktiza ederdi. Antuvan Manas Efendi her gün şehremanetine taşınır, Mazhar Paşadan para koparmağa çalışır ve muvaffak olamazdı. Her müracaatında (idarei maslahat edin, idarei maslahat edin) cevabile savulurdu. Nihayet imparatorun zamanı seyahati yaklaştı. On, on beş gün kala Mazhar Paşa bin meşakkatle iki bin kuruş çıkarıp verdi. ve (Manas Efendi! Bu para ile idarei maslahat edin) nakaratını tekrar etti. Manas Efendinin de artık tahammülü tükendi :

— Paşa hazretleri! Bendeniz bu para ile idarei maslahat ede mem. İdarei maslahat! idarei maslahat!.. diyu tekrar buyurduğunuz keyfiyeti ancak bir suretle yapabileceğim ki o da biner kuruşa iki dalgıç tutmak, imperator hazretlerinin Tarabya sefarethanesine teşrif buyuracakları günü bunlardan birini bozuk ve çökük rıhtımın bir tarafına, diğerini de diğer başına kisvelerini giyinmiş oldukları halde, dikmek ve imperator hazretlerinin rakip olacakları araba atları şaha kalkıp ta arabayı ve imperator hazretlerini denize uçurdukları takdirde bu dalgıçları da denize saldırtmaktan ibaret olur, diyerek kalktı yürüdü.

* * *

Damadı Kemal Beyin Karaköy köprüsünden denize uçmasını nazarında tahattur ve tecessüm ettirmiş olan bu tasvir üzerine Mazhar Paşa teheyyüç ve telâşa düşerek Yeniköye yirmi bin kuruş ve bir kaç memur göndererek boğazdan geçen bütün odun kayıkları çevrildi. Kazıklar denize dikilerek üzerleri ne biraz toprak yığdırıldı. Odundan rıhtım manzarasını gelenler geçenler senelerce seyrettiler.

Müessif bir İrtihal

Manisa eşrafından Kara Osman Zade Zahide Hanımefendi vefat etmiştir. Cenazesi bugünkü cuma günü sabahleyin saat 11 de Bulgar Çarşısında Kâğıthane caddesi 112 numerolu hanesinden kaldırılarak cenaze namazı Teşvikiye camiinde badeleda Merkez Efendi kabristanına vediaı haki gufran edilecektir. Allah rahmet eyleye.

Müşarünileyha on sene evvel Himayei etfale Bergamada kâin azim bir mer'asını teberru ettiği gibi geçen sene de Manisa hastanesine on binlerce lira vasiyet etmiş sahibei hayrattan idi.

Zevci Fazlı Necip Beyefendi ile akrabaları Manisa meb'usları Kâni, Yakup Kadri ve tüccardan Suat Kara Osman beylerle ailei muhteremesine beyanı taziyet eyleriz.

İrtihal

Yenişehir eşrafından Hasan Rasih Beyin mahdumu ve Muhtelit mübadele komisyonunda Türk murahhas heyetinden Rasih Beyin biraderi Tıp fakültesi kâtibiumumî muavini Mehmet Ali Beyin kayın biraderi Galatasaray lisesi talebesinden Ahmet Semih Bey müptelâ olduğu hastalıktan kurtulamayarak vefat etmiştir. Cenazesi bugünkü cuma günü saat on birde Beyoğlunda Galatasarayda Kurtuluş hanındaki ikametgâhından kaldırılarak medfeni mahsusuna defnedilecektir.

CEHENNEM MELEKLERİ

Şaheserinin; mevsimin en pahalı, en mükemmel, en muazzam filmi olduğunu kimse inkâr edemez. 15 kısım tekmili birden. Heyeti temsiliyesi başında: BEN LYON - JEANNE HARLOW JAMES HALL. Bu mükemmel film bir kaç gün daha

OPERA ve ARTİSTİK Sinemalarında gösterilecektir

Bugün saat 10,30 da matine. Umumî duhuliye 25 kuruş

Bu akşam MAJİK SİNEMASINDA

ALEV ŞARKISI

nı görenler 5 senedenberi İstanbul'da görülen filmlerin en fevkalâdesi olduğunu takdir ettiler. Bugün saat 11 de matine

Yarın akşamdan itibaren

ARTİSTİK SİNEMASI

Harry Baur'u

VİCDAN AZABİ

filminde takdim ediyor.

Bu büyük trajediyen, her daim şahsiyetini tebdil ve tecdit etmeğe muvaffak olmaktadır.

KONGRE EĞLENİYOR

BUGÜN

Kadıköy Süreyya sinemasında

HAYALİN SONU

Lilyan Hayd tarafından

(Almanca operet)

Dr. Celâl Tevfik

Zührevî ve idrar yolu hastalıkları mütehassısı: Sirkeci, Muradiye caddesi No. 35. Her gün saat 14-18.

İHTİRA İLÂNI

Demir yollar arabalarına ait maden takozu" hakkında istihsal olunan 23 Şubat 1924 tarih ve 110 numaralı ve "Temas takozu" hakkında istihsal olunan 23 Şubat 1924 tarih ve 111 numaralı ihtira beratı bu defa mevkii fiile konmak üzre ahere devrüferağ veya icar edileceğinden talip olanların Galatada Çinili Rıhtım Hanında Robert Ferriye müracaatları ilâ nolunur.

Bu hafta fevkalâde muvaffakıyet

MELEK SİNEMASINDA JEAN MURAT ve KATHE DE NAGY'nin

temsili. Beyenilen ve eğlendiren

MONTE-KARLO Bombalar Altında

filmi.

Saat 11 de tenzilâtlı matine.

Elhamra SİNEMASINDA KAÇAKÇILAR

Türkçe sözlü ve şarkılı şaheser. Bütün gençlik tarafından görülmesi için tavsiyesi lâzımgelen AHLÂKÎ FİLM — İçki mazarratı.. Kolay ve gayri kanunî kazanmak arzusu..

Saat 10,45 te tenzilâtlı matine

ASRİ SİNEMADA

Fevkalâde bir aşk ve sergüzeşt dramı olan

CANBAZHANE ÇOCUĞU

Büyük bir takdir uyandırmaktadır.

Vak'a dünyanın en büyük canbazhanesinde cereyan ediyor. 9 yaşında olan soytarı ve jimnast FRANKİE DARRO bir ip üzerine ÖLÜM KAYMASI fevkalâde heyecanlı ve tüyleri ürperten numarayı icra ediyor.

Mümessilleri: En dilber sinema artisti HELENE COSTELLO ve sevimli mukallit artist JOE BROWN.

Bugün saat 16,30 ta ve suarede MÜHİM VARYETE NUMARALARI

Sinema -Tiyatro

RAŞİT RİZA TİYATROSU

Şehzade Başı

Bugün saat 15 te

Dolapdereli

3 perde

Bu akşam 21,30 da

Samson

4 perde

Zabitan, muallim ve talebeye birinci 50, Duhuliye 30.

Bugün

Fransız Tiyatrosunda

ilk matine olarak saat 14,30 te

Ririka

İkinci matine saat 18 de

Lohagos Lili

Akşam suvare saat 21,30 te

Satanerie

Doktor

Hafız Cemal

Dahiliye hastalıkları mütehassısı

Cumadan maada hergün öğleden sonra saat (2,30 dan 5e) kadar İstanbulda Divanyolunda 118 numaralı hususî dairesinde dahilî hastalıkları muayene ve tedavi eder. Telefon: İstanbul 22398. Sıra numarasını beklememek isteyenler, kabineye müracaatla veya telefonla randevu almalıdırlar.

Türkiye İMAR BANKASINDAN :

Türkiye İmar Bankasının 1931 senesi Umumî Heyeti 29 Şubat 1932 pazartesi günü saat on dört buçukta İstanbulda Yeni Postahane arkasında Asır Efendi caddesinde Alyanak Hanındaki merkezinde adiyen toplanacaktır. Asaleten veya vekâleten en aşağı elli hisseye malik olan hissedarların içtima tarihinden bir hafta evveline kadar hisse senetlerini ve vesikalarını bankamıza tevdi ederek mukabilinde makpuz almaları rica olunur.

Rüzname:

1 — Meclisi İdare ve murakıp raporlarının okunması;

2 — Bilânço ile müfredat ve kâru zarar cetvellerinin tetkik ve tasdiki, Meclisi idare ve murakıplerin ibrası;

3 — Meclisi İdare azalarının yeniden tayini.

4 — Murakıplerin yeniden intihap ve ücretlerinin tayini.

5 — Temettüün sureti tevzii hakkında meclisi İdare teklifinin tetkiki.

İstanbul Darülfünunu İLÂHİYAT FAKÜLTESİNDEN:

İlâhiyat Fakültesinde yaz sömestiri serbes derslerine (13) Şubat cumartesi gününden itibaren başlanacaktır.

Milliyet'in Edebî Romanı: 7

GÖZYAŞLARI!.

Etem İZZET

kalbim kuvvetle çarpıyor ve damarlarıma tekrar bayıltıcı, uyuşturucu bir sızı yayılıyordu! Yine göz kapaklarımın içi onun hayali ile dolu, yine kulağımda onun ahenk dolu sihirli ve şiirli sesi uğuldayordu.Aklımda ne nazırın söyledikleri, ne önümde bekleyen yazılacak, okunacak şeyler hiç bir şey kalmamıştı. Şimdiye kadar hayatımın hiç bir gününde böyle bir sarsıntı geçirmemiştim. Kadınsa, çeşitini görmüştüm. Güzelse en güzelleri ile tanışmıştım. Fakat, hiç birisine ne önünde, ne sonunda böyle tutulmamış, hiç bir zaman işimi unutacak kadar bağlanmamıştım. İlk bunaltı ve titreme nöbeti geçince saate baktım: Dördü on geçidim:

— Nazif Bey. Ben daha fazla kalamıyacağım. Kendimde bir kırıklık ve halsizlik hissediyorum. Gidiyorum!.

Dedim. Yapılacak işleri, nazırın söylediklerini yarım yamalak ve çarçabuk anlattım. Daireden çıktım. Ne merdivenleri inişimde, ne daireden çıkışımda, ne sokakta sanki gözlerim ve başım benimle beraber değildi. Kafamın içinde ondan gelen tatlı bir sarhoşluk vardı. Sarhoş başım ve sarsak adımlarımla bilmeden, görmeden yürüyordum!.

. . . . . .

Tünelin önündeydim. Saate baktım. Daha on beş dakika var. Bütün vücudüm tirtir titredan yerlerinden fırlamışlar ve benden bir metre ileriye gitmişler gibi etrafı aranıyorlardı.

Kalbim parçalanacak, yerinden sökülüp çıkacak gibi çarpıyordu. Sağa baktım, sola baktım, ileriye baktım: Yok. Yok!.

— Daha vakit var. Beş buçukta gelecek...

Dedim. Dalgın dalgın yukarı aşağı dolaşmağa başladım. Düşünüyor ve.. kendi kendime soruyordum:

— Ben âşık mı oldum?.

Bu kadını niçin böyle birden bire sevdim?.

Nasıl sevebildim?.

Hangi kuvvet beni bu kadına böyle hiç tanımadan, bilmeden, esir etti, bağladı?..

Sersemledim. Bütün bu suallere cevap bulup veermiyordum. Düşündükçe, cevap vermeye çalıştıkça zihnim daha büsbütün yoruluyor, karışıyor, gözlerim yoruluyor ve sadece onun hayali ile bulutlanıyor-

. . . . . .

Tünelin saati tam beş buçuktu. Köşeden onu gelirken gördüm. Siyah bir kostüm giyinmişti. İlk önce:

— O mu, değil mi?..

Diye tereddüde düştüm. Bakışlarım dumanlanmıştı, gözlerim bunaltıdan iyi seçemiyordu.. Fakat, ayaklarım ne gözlerime ne kafama danışmadan ona doğru yürüyor, kalbim daha çok atıyor, sinirlerim daha çok sarsılıyordu.

Bilmiyorum, fakat, her halde o daha sakindi, daha kendisine hâkimdi. Karşı karşıya gelir gelmez en evvel o bana:

— Bonjur..

Dedi. Bu diyişte kalbimin, aklımın, sinirlerimin, irademin yerlerinden kolaylıkla çekilip alınışı vardı. Ve.. yer yüzünde sanki ben yoktum. Onun,

— Yürü..

Demesi ile yürüyordum,

— Dur..

Demesi ile duruyordum. O insandı ve.. Ben onun kine idim. Aşk bu mu idi, ve:

— Âşık..

Dedikleri böyle mi oluyordu?..

. . . . . .

Sinemaya giderken yine o caydı:

— Hiç konuşamayacağız..

Dedi, ilâve etti:

— Mulatyeye girelim!

Ve.. girdik. Hemen kendimize baş başa kalacak bir köşe yaptık!

. . . . . .

Konuşuyorduk. Aşk ile, humma ile konuşuyorduk. Ben eridikçe ezildikçe, hayrete düştükçe o açılıyor, ferah konuşuyor, her şeyi söylüyor,

— Beni tanıman için, beni iyi bilmen lâzımdır..

Diyordu. Buna da ben sebep oldum.

— Siz kimsiniz, nesiniz, nasıl beni böyle birden bağlayabildiniz?..

Yâ bana bir defa daha telefon etmeseydiniz.. Sizi nasıl ve nerede bulabilecektim?. Ne adzi tanıyorum.

Ve.. bunun içindir ki o anlatıyordu:

— Ben yirmi bir yaşındayım. Babam yok. Annemle beraberiz. Biraz ufak tefeğimiz var. Onunla geçiniyoruz. Annem beni Kollej'de okuttu. Üzerime çok düşer. Kimseye muhtaç değiliz. Fransızca, Almanca, İngilizce biliyor ve konuşuyorum. Daha mektepte iken nişanlanmıştım. Fakat, nişanlımı sevmedim, ayrıldım. İstediğim kocayı buluncaya kadar evlenmiyeceğim. Zevklerimi tatmin edebiliyorum. Bir erkek eline bakacak ta olmadıktan sonra ne diye evleneyim?.. Cemiyetin bağlandığı ahlâk ve din akidelerine hem sadık değilim, hem de taraftar. Hattâ bir aralık Protestan bile olacaktım.

Mektepteki papasların buna çok istekleri vardı. Hoş protestan olmamakla beraber , inandığım bir dinim de yok. Ahbaplarımın çoğu ecnebidir. verim.

Fakat, henüz beni tamamile bağlayan bir aşkım yok. Bazan sevdiğimi, âşık olduğumu zannettiğim zamanlarım da olmuştu! Amma bütün bunlar kısa kısa maceralarım küçük birer zevk hikâyesi olmaktan ileriye geçmedi!

Burada sözünü kestim. Yaygın, ezgin bir haldeyim. Onu sadece dinlemiş, hiç bir sözünü tahlil etmiş değildim. Sadece ruhu, gözü, kalbi bağlayan muhteşem bir güzelliğin, bayıltıcı, deli edici bir konuşuşun esiri idim. Düşünmeden, ne yaptığımı bilmeden:

— Benim sizi sevmeme müsaade etmez misiniz?..

Dedim!.

. . . . . .

Bilmiyorum, ne kadar zaman sonra. Bir dakika mı, beş dakika mı, yarım saat sonra mı?.. İkimiz de karşılıklı ayni sözü tekrarlayorduk:

— Seviyorum!.

SİNEMA ÂLEMİ

(Alev Şarkısı) filminin iki mühim artisti bir arada: [Bu film renkli ve serapa şarkılıdır. Artistler (Nev York) un (Metropoliten) operası sanatkârlarındandır]

Marléne Dietrich

Bazı roller var ki, artistlere tam manasile intibak ediyor. "Mavi melek" teki Lola - Lola rolü de bunlardan biridir. Bu rol bize Marlène Dietrich'in bacakları ile beraber san atini tanıttı. İtiraf etmelidir ki Marlène bugünkü mevkiini san'ati kadar emsalsiz bacağı sayesinde de kazanmıştır. Çünkü herkes Lola-Lola nın bacağını da, çehresini de, sesini de sevdi.

Bu rolün ilk neticesi Marlène'in derhal Amerikaya hareket etmesini mucip oldu. Kendisini götüren Josef von Sternberg'in vaziyeti, bundan bir kaç sene evvel Greta Garbo yu da Amerikaya götüren Maurice Stiller'in vaziyetine benziyordu. Her iki sahne vazıı da, her iki kadının henüz inkişaf etmemiş kabiliyetlerini sezmişlerdir.

Marlène Hollyvood'a gelince, kendisine stüdyoda mütevazı bir loca verdiler. Hattâ bu locanın telefonu bile yoktu. Herkes bir filmdeki baş mümessilenin böyle bir locayı nasıl kabul ettiğine hayret ediyorlardı, çünkü baş mümessilenin locaları bir apartman gibidir. Değil telefonu, piyanosu, yatak odası ve hattâ banyosu dahi vardır. İlk haftalar pek zahmetli geçti. Çünkü Marlène kendisini pek yalnız, adeta menfadaimiş gibi hissediyordu. İngilizcesini ilerletmek için mütemadiyen çalışıyordu.

Maamafih orada "Yanmış kalpler„ ile "27 numaralı casus„ filmlerini ibda etti.

Filmler, gösterildiği zaman muvaffakıyetinin evci balâsına varmıştı Artık Marlène Dietrich almış, yürümüştü, hattâ kendisini Greta Garbo ya rakip gösterdiler.

Gretanın perestişkârları bu rakibe dehşetli bir düşmanlık gösterdiler. Hattâ kendisini filmde de, hususî hayatında da Gretayı taklit ile ittiham ettiler. Matbuatta çetin bir mücadele başladı.

Gariptir ki, herkes böyle biribirlerine girdikleri zamanlarda, Greta ile Marléne karşı karşıya tamamen vaziyetin haricinde duruyorlardı. Biribirlerini rakip addetmiyorlardı. Biribirlerine karşı kinleri, gayızları, nefretleri yoktu.

Fakat Marlene'in filmleri firmalara müthiş para kazandırınca,artistin itibarı büyüdü. Hollyvood'da verilen müsamerelere, balolara davet edilmeğe başlandı. Bu davetlerde kendisine vatandaşı ve sahne vazıı Cternkerg refakat ediyordu, ikinci gürültü de buradan koptu. Sternberg zevcesini müthiş bir kıskançlık aldı ve hattâ Marléne aleyhine dava bile açtı.

Kıskanç zevce yeni bir zehirli ok atabilmek için hiç bir fırsatı kaçırmıyordu. Her defasında:

— O oyun oynamasını bilmiyor. Sadece bacak göstermesini biliyor, diyordu.

Fakat "27 numaralı casus" filmi Amerikada "Şerefsiz kadın" ismi altında gösterilince Marléne parlak bir muvaffakıyet daha kazandı. Bu âşık casus rolü kendisine o kadar yaraşıyordu.

Sonra da "Shamgheri ekspresi" ni çevirdi. O da bir muvaffakıyetti. Artık Marléne yavaş yavaş dost kazanmağa başladı. Ruth, Chatterton, Maurice Chevalier ve karısı kendisi ile sıkı sıkıya ahbap olmuşlardı. İyi bir zevce, iyi bir artist ve iyi bir ana olan Marléne Diétrich'in bu muvaffakıyetleri kazanmaması gayri tabiî olurdu.

Opera ve Artistik'te: (Cehennem Melekleri) isminde tayyare muharebe filminin başlıca üç artisti bir arada

Bu haftanın filmleri

Elhamra — Kaçakçılar (Çarşambaya kadar)

Artistik — Vicdan azabı (Bu cumartesinden itibaren)

Opera — Cehennem Melekleri (Çarşambaya kadar)

Melek — Monte Karlo bombalar altında (Çarşambaya kadar)

Glorya — Lostracılar Şahı (Öbür cumartesine kadar)

Majik — Alev Şarkısı (Perşembeden beri)

Elhamra - Kaçakçılar (Türkçe sözlü)

İstanbul İpekçi Kardeşler firması tarafından iki sene evvel yapılmaya başlanan Kaçakçılar filminin Boğaziçinde geçen bir sahnesi çevrilirken bir otomobil kazası olarak bir kişinin öldüğü ve Darülbedayi artistlerinden Sait Beyin tehlikeli surette yaralandığı hatırlardadır. Bu film nihayet bitmiş ve sesli kısmı Pariste yapıldıktan sonra bir haftadan beri Elhamrada gösterilmeye başlanmıştır. Darülbekayi artistleri ile birlikte bu filmde 1929 senesi güzellik kraliçesi Feriha Tevfik Hanım da oynamıştır. Film bir san'at filmi olmaktan ziyade bir (Documentair) addolunabilir. Çarşambaya kadar Kaçakrıların gösterilmesine devam edilecektir.

Artistik-Vicdan azabı (Fransızca sözlü)

Bu cumartesi gününden itibaren Artistik sinemasında gösterilmeye başlanacak olan bu filmin asıl ismi (Polonyalı Yahudi) dir.

Film Alsasın küçük bir kasabasında geçmiş olan bir faciayı naklediyor. Mevzuu bir katilden dolayı azabı vicdanî duyan bir adamın macerasını hikâye etmektir.

(Vicdan azabı) filmi Fransızların yaptığı kuvvetli filmlerden biridir. Bilhassa (Mathis) rolünü oynayan meşhur Fransız artisti (Harry Baur) çok muvaffak olmuştur. Bu adamın bundan evvel (David Golder) isminde bir filmini Glorya sineması göstermişti.

(Harry Baur) facia oynamakta çok kuvvetli bir adamdır. Bu adamla meşhur Alman artisti (Emil Yanings) arasında müşabehet görenler varsa da (Harry Baur) un oyununda daha fazla tahavvüller vardır. (Yanings) daha yeknasaktır. Bu iki artist arasında belki şekil ve vücut itibarile bir müşabehet varsa da oyunları başkadır. (Vicdan Azabı) filmi kuvvetli bir faciadır. Ses, sahne tertibatı ve artistler iyidir.

Opera - Cehennem melekleri

Operada geçen haftadan beri gösterilmekte olan (Cehennem Melekleri) ismindeki film geçende (Milliyet) te yazıldığı gibi gösterilmeğe başlandıktan iki gün sonra bir idam sahnesi çıkarılmak suretile ikinci bir sansüre maruz kalmış olmasına rağmen hava hareplerini bihakkın canlandırması noktasından kuvvetlidir.

Film İngiliz hatlarının arkasına düşen bir Alman tayyaresine iki tayyareci kardeşin binerek Almanyada bir mühimmat deposunu berhava etmelerini gösterir.

Mevzuda bazı muhayyel noktalar vardır. Meselâ, bir Alman Jeplin balonunu takip eden tayyarelerden kurtarmak için balonun yükselmesi iktiza ediyor. Bütün ağırlıkları atmalarına rağmen yükselemiyor. Onun üzerine mürettebattan bir kısmı balonu hafifletmek için kendilerini birkaç bin metreden aşağı atıyorlar... Amma paraşütsüz! Burası biraz fantezi.. Maamafih filmde tayyareciliğe ve balonlara dair çok öğrenilecek şeyler var.. Sıkılmadan sevredi lir.. Amerika filmidir.

(Vicdan azabı) filminin baş artisti meşhur Fransız aktörü Harry Baur

(Vicdan azabı) filminin artistlerinden Simone Mareuil

Melek - Montekarlo bombalar altında (Fransızca sözlü)

Avrupada en iyi sözlü film yapan müesseselerin başında (UFA) ismindeki maruf Alman markası gelir... (Monte Karlo bombalar altında) diye türkçe isim verilen bu filmin asıl ismi (Captain Kradok) tur. Bu film Avrupada çok beğenilmiş zevkli bir filmdir. Mevzu tam bir operet mevzuudur. Fakat filmde şarkı az olduğu için vodvil diyebiliriz. Bu vodvil küçük bir hükûmetin kraliçesile yegâne harp gemisinin kaptanı arasındaki aşk macerasını çok şirin şekilde gösterir.

Birinci erkek rolünü Jean Murat ve birinci kadın rolünü de bir Macar artisti olan sevimli Kate de Nagy yapmakta ve çok muvaffak olmaktadır.

Glorya - Lostracılar kıralı (Fransızca sözlü)

(Milton) u tanırsınız.. Geçen sene (Bedavacıların Şahı) ismile bir filmini gördük. En kuvvetli komiklerdendir. Şimdiye kadar sözlü filmde bu adam kadar güldürene tesadüf etmedim. Bu hafta Gloryada geçmekte olan (Lustracıların Şahı) (Milton) un ilk filminden daha eğlencelidir. Film, safderun bir lostracının nasıl zengin olduğunu göstermektedir. (Milton) bu filmde çok muvaffak olmuştur.

Majik - Alev şarkısı Ingilizce sözlü ve şarkılı

Majikte bu hafta gösterilen film Nevyork'un metrepoliten operası artistlerinden Alexandre Gray ve Bernice Claire taraflarından oynanmış zengin bir operadır. Film baştan aşağı Technicolor usulile renkli olarak çekilmiştir. Oynanan balalaykada 120 müzisyen vardır ve 200 kişilik bir kora takımı vardır.

Ses ve şarkı v tertibatı noktasından zengin ve şayanı d filmd

Sinema Haberleri

* Amerikada çevrilen filmlerin adetleri gün geçtikçe artıyor. Fransızlar "Beş Meş'um Centilmen" isminde yeni bir film daha vücude getirmişlerdir. Bu film seyirciyi Fasta bir seyahate de çıkmış oluyor.

* Meşhur ressam Derain de işi senaryo muharrirliğine döktü. Ahiren Michel Simon için Emik isminde bir senaryo yazmıştır.

* Operet filmler çok rağbet görüyor. Bunun için operet filmimalâtı da ziyadeleşti. Fransızlar "Güzel kadınlar aranıyor" isminde bir operet filmi çeviriyorlar.

* Courteline'in "8,47 treni" ismindeki romanı filme alınmak tadır.

* Anna Karenin Pariste filme alınıyor. Baş mümessili Olga Tschekova'dır.

* Berlinde Scalo tiyatrosu Marléne Diètrich'i angaje etmiştir. Meşhur Alman artisti sahnede de oynayacaktır.

* Richard Tauber Münihte yeni bir film çevirmektedir.

* "Muhterem Wong Efendi" filminden Robinson 90,000 frank almıştır.

* Collen Moore'un tekrar sinemaya avdet edeceği söyleniyor.

* Warner Bros stüdyoları müdürü Sam Morris hali hazırdaki sinema vaziyetinin çok gayri müsait olduğunu söylemiştir.

* Amerikada Variety isminde mecmua 1931 de sinemaya en ziyade liyakat kesbetmiş artistler hakkında bir anket açmıştır. Netice şöyle çıkmıştır:

Georges Arliş, Ronald Colman, Wallace Beery, Maurice Chevalier, ClarkGable, Edward Robinson, Will Rogero.

Kadın artistlerden : Constance Benett, Joan Crawford, Marlène Diétrich, Greta Garbo, Marie Dressler, Janet Gaynor ve Norma Shearer.

* İngiliz stüdyolarında mesai dakikası 540 frank tahmin edilmektedir.

* İngiliz Paramunt müdürleri kısa filmler yapmak üzere Layton ile Johnoton ve meşhur şef dö orkestrlerden Jack Hylton'a angaje etmiştir.

* Londrada dört büyük sinema salonu cumartesi günleri çocuklar için film göstermektedirler. Bu filmler için duhuliye ücreti de gayet ucuzdur.

Bir tavzih

Opera sinemasında gösterilmekte olan (Cehennem melekleri) filminin Alman konsolosu tarafından yapılan teşebbüs üzerine ikinci bir sansüre uğradığını dün yazmıştık. Alman mütemmim malûmata göre filmin sonradan kesilen kısımlarının sansür edilmesi alâkadar bazı seyirciler tarafından nazarı dikkati celbedilen sansürlükçe yapılmış olduğunu tavzih ederiz.

Montekarlo bombalar altında filmin baş kadın artisti (Kata Von Nacy)

SAN'AT

SAN'AT MUSAHEBESİ

Belediye Ve güzellik

Yeni san'at anlayışına göre güzel iyidir ve çirkin fenadır. Yani güzellik makuldür, faidelidir, çirkinlik mantıksızdır, faidesizdir. Her şeyin, mahlûkun, eşyanın, âletin en güzeli muhassas olduğu işe en çok yarayanı, yani en makul ve en faideli olanıdır.

Şu kısa mukaddimeden maksadım güzeli bulmak için ekseriya artist olmak değil, makul olmak kâfi olduğunu anlatmaktır. Bir misal zikredeyim:

Altı kilometrelik bir yolda gidiyorsunuz, mevsim yaz.. Yolun iki tarafı bitmez tükenmez duvar, kesme kaya ve gölgesiz. Başınıza bir cehennem yağdıran gökten başka bir şey görmezsiniz. Bir nefes hava, bir esim rüzgâr yoktur. Bu yol neresidir? Bu yol dünyanın en serin rüzgârlarının estiği en güzel denizinin kıyısını takip eden Üsküdar - Kanlıca yoludur.

Şimdi mevcut olmayan başka bir yolu tasavvur edelim:

Gene Üsküdar ve Kanlıca arasında. Fakat sahilden yirmi otuz metre irtifada sırtları takip eder. Bu yol geniştir, iki taraf fıstık ağacıdır. Her kıvrımında yolcusuna dünyanın en güzel ve en mütenevvi manzarasını seyrettirir. Her iskeleye umumi ve her yalıya ve eve hususî yollarla merbuttur. Serin eşsiz bir yol... (Nice) de (Canne) de ve dünyanın her güzel sahilinde olduğu gibi.

Mevcut olmayan bu yol güzeldir. Çünkü makuldür, ucuzdur. Bu yolu yapmak için boş arazi işlenecek ve istimlâk edilecetkir. Aşağıda yapılmakta olan yol çirkindir. Çünkü gayri makûl ve pahalıdır. Bu yolu bir metro genişletmek için bazen bir dağ yarmak veya bir yalı istimlâk etmek icap eder.

Bu küçük misalin bir san'at nazariyesinin delili olmaktan başka bir faidesi daha olursa Boğaziçini sevenlere ne mutlu. Çünkü Boğazda henüz, (sahil yolu) fikrinin katli âmma kısmen öğamamış Mirgön ve Boyacı köyü gibi güzel köyler kalmıştır. Hiç şüphesiz dünyanın en güzel (Promenade) lerinden ikisini teşkil edecek olanBoğazın yamaç yollarını yapmak fırsatını gaip etmek için vaktile belediyenin mühim zaruretler karşısında kalmış olduğunu kabul etmek lâzımdır. Bu zaruretler bugün de gayri kabili iktiham değil se hiç olmazsa yerine bir daha yenileri yapılmak için bir sebep kalmamış olan güzel sahil binalarını kurtarmak icap eder.

Namık İSMAİL

Şişirdiğimiz dahiler!

Geçenlerde eski arkadaşlarımı görmek üzere güzel san'atlar akademisine gitmiştim. Heykeltraş atelyesinde kırklık bir Rus kadını karşısında bütün yoksuzluk ve ümitsizliğe rağmen büyük bir ceht ile çalışan gençlere baktım. İçlerinde bilhassa üçü çok şayanı dikkatti. Biri üç, dört senelik diğer ikisi bir senelik san'at mazileri olan bu gençlerin yarın ne olacaklarını düşündüm. Kendilerine burada müzeye gitmek nasihati bile verilmeyen bu çocuklarda elli seneden beri oraya gelip çalışan, sonra binlerce hüsran, binlerce takdirsizlik ile bedbin ve yorgunca sehpalarına tekme vuranlar gibi; manevi bir hararetten çatlamış dudaklarile, yarı çılgın bir halde, bilinmeyen karanlık bir istikbale doğru mu yürüyeceklerdi?

Atelyenin bir köşesinde bundan üç sene evvel Avrupa müsabakasını kazanan "Nusret" in bir tayyare abidesini gördüm. Bütün teknik hataları bir tarafa konulursa, iki kuvvetli gencin yukarı kalkmış dimdik kolarile bir abide için hiçte fena düşünülmüş bir şey değildi. Ayni gün Taksimden geçiyorken bin bir renkten müteşekkil abideye baktım. Bu eserin yaratıcısı ile bir gün akademiyi gezmiş olsa idik; bütün nasihatsizlik ve görgüsüzlük içinde çalışmış ve çalışan gençlerin mütevazı eserleri önünden geçerken muhterem üstadın namına bir hayli yüzüm kızarabilirdi.

Yarın bu çok müstait gençlerde bizim ve bizden evvelkiler gibi ümitsiz istinatsız sürünmeğe bırakılırken, hiç bir san'at kıymeti olmayan eserleri deha mahsulleri diye şişirdiğimiz Kanonika ve ondan daha basit bir heykeltraş olan Kripel'e milyonlarımızı atmakta devam edeceğiz. İşte Türk yavrusunun feci yarası

Van Dyck'in hayatı ve eserleri

[Başı geçen cuma günkü bu sutunlarımızdadır.]

Cenevreden tekrar Romaya geldi. 1626 da vatanına avdet etti. Siparişler başladı. yaptığı eserlerin bıraktığı hayranlık şöhretini arttırdı.

İngiltere kralı birinci (Charles) ın san'atle olan derin alâkasını bilen bir kaç sefer (Van Dyck) e İngiltereye geçmesini tavsiye ettiler. Hakikaten birinci Charles san'atkârlara bol bol para verirdi. 1632 de Londraya muvasalat etti. Zaten İtalyaya hareketinden on beş sene evvel de bir defa daha Londraya gelmiş ve kral birinci Jacques'ın sarayına davet edilmiş ve bir çok portre yapmıştır. İkinci seyahati esnasında; bu tarihte (Rubens) in tabiri veçhile san'atin hamisi olan Kont Arundel bütün hayatını İngilterede geçirmesini tavsiye etti. Kral birinci Charles ın yanında iptida parlak bir hüsnü kabule mazhar olamamıştı, ümitleri kırıldığı için bir kaç ay sonra daima (Anvers) te kalmağa karar vererek memleketine döndü. Bu esnada İspanya kraliçesi (İsabelle) (Rubens) i siyasî vazife ile kral birinci Charles'ın yanına göndermiş kral onu fevkalâde bir iltifatla kabul etmiş ve şövalyelik unvanını vermiştir.

İngilterede bu tarzda kabul edilmesi ve karalın mizacı ile san'ate olan zevki; (Rubens) i (Anvers) e avdet ettiği zaman Van Dyck'in İngiltereye karşı kırgınlık ve soğukluğunu izale ettirmeğe sevketti. O sıralarda birinci Charles kendi kilisesinin vâzı olan (Nicolas Laniére)in portresini görüp bu eserin güzelliği

"Van Dyck" in eserlerinden "Kardinal Bentivoglio" nun portresi.

ile heyecana gelerek Van Dyck'i tekra İngiltereye davet etti.

İngiltere kralının tarihinde birinci Charles'ın saltanatı zamanındaki kadar san'atkârlara iltifatkâr bir devre yoktur. Birinci Charles san'ati her tarzda teşci etmiştir. Bir eseri san'at hakkında bu eserin tarihî, mektebi ve milliyetini nazarı itibara almıyarak münhasıran meziyet ve güzelliklerinden dolayı son derece alâkadar olurdu. Bu keyfiyet cemetiği ve bilâhara dağılan kolleksiyonu ile isbat idiler. Bu kolleksiyon meyanında elyevm Louvre'de ve Avrupanın diğer galerilerinde bulunan bir çok eserler mevcuttu. Van Dyck kral ve kraliçenin başressamı oldu. Şövaliye naspedildi ve (Blackfriars) mahallesinde bir ev sahibi oldu. Maharetile beraber o derece cazibeli olan konuşmasından çok haz duyan birinci Charles Van Dyck'in refakatinde bulunmağı arardı. Daima atelyesine gitmeği âdet edinmişti. Ve portresini yaptırırken onunla konuşurdu.

Kral kraliçenin en çok resimleri işte bu tarihte yapılmıştır. Elyevm Louvre müzesinde bulunan birinci Charles'in arkasında atı ile yapılan portrelerinden birisi büyük bir şaheser addedilir.

Louvre müzesinin bu meşhur birinci Charles portresini nasıl elde ettiğini tevsik eden Bachaumont'un gizli hatıralarında:

"25 mart 1771 de Rusya imparatoriçesi bir portre kolleksiyonu olan amatör Mösyö le Kont (de Thiers) in tablo kabinesini kaldırttı. Mösyö de Mrigny bunları kral namına satın almak istedise de malî vaziyetin ademi müsaadesinden dolayı muvaffak olamadı ve bu servetlerin harice gitmesine çok müteessir olmuştu.

Bu tabloların arasında Van Dyck in orijinal asarından birinci Charles ın ayakta portresi vardı. Bu tablo Fransada kalmış yegâne eserdi. San'ate her gün artan merbutiyetten dolayı Madam (la kontes Dubarri) bu tabyolu 2400 liraya satın aldı. Ona yarayacak bir çok tablolar arasında böyle bir eseri tercih ettiği zaman yapılan mülâhazalara karşı bu portrenin ailesine ait olduğunu söylemiştir. Filvâki Dubarri ailesinin (Stuarts) ların ailesine mensup olduklarını iddia ederler.„ diye yazılıyor.

Van Dyck artık gelen siparişlere yetişemiyordu. Bundan dolayı fiatle ve ihtişam çok az prenslere nasip olurdu. Yavaş yavaş sefahate de kapılmıştı ki bunlar sıhhatini ihlâl ediyordu. Musikiye olan merakından dolayı birçok profesörleri himaye etti. Ve bunların arasında en meşhurlarının bilâücret portrelerini yaptı. Âdet edindiği israfatı korumak için mesaisini arttırdı. Ve işlerini çoğaltabilmek için (Bubens) in (Anvers) te muvaffakıyetle başardığı vasıtaya müracaat etti. Bir resim mektebi açtı ve talebelerini kendi idaresi altında çalıştırmağa başladı. O zamanki portrelerde eller ve başlar kendisi tarafından yapılmıştır; fakat kumaş ve diğer teferrüatı kendi tarzına alıştırdığı kuvvetli muavinleri tarafındandır. Muavinlerine desenini çizip bırakır ve onlar resmi bitirdikten sonra üzerinden hafifçe geçerdi.

İngilterede ikameti esnasında (Charendon), (Bedford), (Petworth), (Both-Castle) galerilerinde olmak üzere takriben (350) tablo ve bunların içinde birinci Charles'ın (38) portresi ve kraliçenin beş portresi ve (Windsor, millî galeri, Louvre, Dresde, Saint Pétersbourg, Tunir, Berlin) müzelerinde bulunan müteaddit prenslerin portrelerini tarafından yapılmış olduğunu düşünmek icap eder.

Van Dyck tarzı hayatı noktai nazarından tarihî mevzuları bırakıp münhasıran portreye ehemmiyet vermek zaruretinde kaldı. Kent vilâyetinde yazlık bir köşk aldı. 1639 da Lord Ruthen ve Kont de Gowrie'nin hafidesi ve kraliçenin maiyetinde bulunan (Mary Ruthven) ile evlendi. Bir kız çocuğu dünyaya geldi. Karısı ona bir drahoma getirmemiştir. Zamanının en güzel kadınlarından birisi olduğu için Van Dyck karısını memleketine tanıtmak istedi. Filhakika bir müddet seyahat ettikten sonra (Anvers) e gelerek ailesini ve dostlarını ziyaret etmiştir. Karısının güzelliğine nazaran kendisi de Lord (Spencer) i kolleksiyonundaki portrede görüldüğü gibi gayet yakışıklı bir erkekti.

Luxembourg sarayının tezyinatından dolayı (Rubens) in kazandığı muvaffakıyeti hatırlatarak (Anvers) ten Parise gidip mümkün olduğu takdirde (Louvre) sarayının tezyinatına iştirak etmek tasavvurunda bulundu. Fakat geç kalmıştı. Bunun için İtalyada tahsil etmekte olan ressam Nicolas Poussin çağırtılmış ve kartonlarını ihzara başlamıştı.

Buna canı sıkılan Van Dyck şöhretinin ebedileşmesi maksadile gayet mühim bir eser meydana getirmek arzusunda olduğunu İngiltere de çok samimî dostu olan (Sir Digby), anlattı; ve (Whitehali) sarayının ziyafet salonuna dizbağ nişanının tarihçesini tasvir eden bir tablo yapmak arzusunda olduğunu krala söyletti. Fakat istediği (8000) lira kral birinci Charles'ın başka bir zamana tesadüf etmiş olsaydı bu tekdifin ifasına mâni olmazdı. Bütçe bir ordu ihzarile meşgul olduğu için o an gayet tehlikeli idi. Bu buhranlı devrede portre siparişleri de gittikçe azalıyordu. Nihayet genç olmasına rağmen geçirdiği sefahat hayatının tesirlerini hissetmeğe başladı. (Negris) hastalığının ilk ıztırapları baş gösterdi. Hastalığı sür'atle ilerlemeğe başladı. Birinci Charles kendisini kurtaracak hekimlere mükâfatlar vadediyordu; büyük ihtimamlara rağmen Van Dyck 9 kânunevvel 1641 senesinde kırk iki yaşında Blackfriars'daki evinde vefat etti. Mutantan bir cenaze alayı yapılarak Saint Paul kilisesine defnedildi.

Ressam
Şerif Bedii

Millî marş

Muallim Bekir Fahri B. bir marş yaptı

Bir millî marşa olan ihtiyacımız etrafında bazı bestekârlarımızın fikirlerini evvelce almış ve gazetemizde neşretmiştik. Bu defa muallim Bekir Fahri Bey millî marş olarak yazdığı ve bestelediği bir güfteyi gazetemize göndermiştir. Bu güfteden bazı parçaları aynen naklediyoruz.

Bu güftenin bestesi hakkında beyanı mütaleayı alâkadar zevata terkediyoruz.

Ey Türkeli, şanlı yurdum,
Gazi unvanlı hür yurdum,
Yolunda aşkını kurdum,
Dağında düşmanı vurdum.

Sensin bana özke ana,
Senden gelir bu kan bana
Canım feda senden yana,
Bağrım açık daim sana.

Ey Türk eli, şanlar yeri,
Aslan dolu her bir yeri,
Uğrunda hiç dönmem geri,

SAN'AT ÂLEMİNDE

San'atın hakikî Mahiyeti

Her şeyde olduğu gibi, san'atin de sahtekârlığı, tabir caizse, kalpazanlığı vardır. Sahte eseri sanatlerin karaktersizliklerini aramak, cazip görünüşleri altında sakladıkları hiçliği meydana koymak elbette müfit ve meraklı bir şey olsa gerektir.

Prensip itibarile san'at, muhakkak ki ahenkli nağmeler bestelemek muvaffakıyetle bile olsa çamur veya mermer ile şekiller ve cisimler yapmak, yahut bir muşamba üzerine lâtif renkler ve mevzun çizgiler resmetmek keyfiyeti değildir. San'atin maksadı, muhtelif teknik ve vasıtalarla tabiatin şeceliyatını kayt ve ifade etmek değildir. Eğer böyle olmuş olsaydı, meselâ asrımızda fotoğrafın resim ile rekabet edip, bu san'ati öldürmesi lâzım gelirdi. Bir eserisan'atin şekli harici ve maddisi, ancak derunî ve fikrî orijinalde bir görüşü tasvir etmek itibarile nazarı itibara alınır ve kıymettardır.

Binaenaleyh, san'atin hakiki kıyfiyeti şu suretle izah edilebilir.

San'at, karakter ve şahsiyetlerin muhtelif rüyetlerinden geçerek ifade edilen dünyanın, tabiatin umumî tecellileridir.

Esasen bu formül san'atin en basit bir izahıdır.

* * *

Görünüşü sevimli, anlayışı, kolay her hangi bir eser umumiyet itibarile mütevassıttır, Fikrin, derunî olmayıp sathî olduğu bu kabil eserlerin anlaşılması için, idrak ediş kabiliyeti, entelektuel seviyenin yükselişi hiç te lâzım değildir

Resimde olsun, heykelde olsun, veya müzikte, edebiyatta olsun, mutavassıt eser, tarif ve tasvir edeceği şey'i yeknazarda anlatır ve yegâne meziyeti, yine mutavassıt his ve an anlayışları, az veya çok muvaffakıyetle, herkesçe hazmedilebilecek bir surette arzedişidir. İşte anlaşılmaları için sathî bir kültüre ihtiyaç göstermiyen meselâ (Toscalli) [illegible] nadı, Toscanın bir parçası veya (akademik) ressamların levhaları bu meyandadırlar.

Mütenasip eser — yani orijinal bir görüşü ifade edemeyen eser — kıymetinin mühim bir kısmını teşkil eden bazı unsurlara müracaat eder. Bunlar sentimentalisme, anecdotisme, yani "hassasiyetçilik„ "hikâyecilik", ayni zamanda da virtuositê, yani teknikte sahte bir meharet, bir balâpervazlıktır. İşte bu unsurların cem ve mezcinden çıkan agreabilitè sevimlilik bazı defa hakikî bir eseri san'at hissini verir, ve umumiyetle kütlenin anlayış, ve dolayısile rağbetine mazhar olur.

Bu unsurların ilkleri, halk edebiyat ve serminde en mühim rolleri oynarlar, ve mutavassıt san'at eserlerinin en bariz karakteristikleridir.

Leanocvallo, Verdi, Offenbach'ın besteleri, Bougnerau, Meissonier, J. P-Laurens'ın tabloları Alexandre Dumas, Zevaco'nun kitapları bu meyandadır.

Derin tahlil edilmiş fikri bir arayışın, ve yahut bir (fantasme) yani bir hayalin mahsulü olsun. Hakiki eseri san'at daima orijinal derunî bir görüşü ade eyler. Eserin kıymeti tabiatin muhtelif tecellilerinin az veya çok maharetle tesbit edilişinde değil, o eserin yaratılmasını intaç eylemiş olan muhtelif heyecan unsurlarının cins ve mahiyetindedir.

Tasvir edilen şey, eşya olsun, insan olsun, bizi şekli haricileri itibarile alâkadar edemezler. Çünkü bir insan veya bir ağaç her gün gördüğümüz ve kudreti dimağiyemiz dahilinde tahlil edebildiğimiz şeylerdir. Bu şeylerin muayyen bir teknik dahilinde fotoğrafik tasvirleri, bizim onlar makkındaki anlayış ve görüşlerimize yeni bir safha ilâve edemez. Onun içindir ki bir eseri san'atta evvelâ arayacağımız şey, her gün görüp belkide lâkaydane seyrettiğimiz ecsamı hakkında, san'atkârın kendi his ve görüşleridir. Concept ismi verilen bu his ve görüşte, lâyetenahî mütebeddil ve mütemevviçtir.

Tabiat değişmez ve maddî manası mahduttur. Eseri san'atin manası gayri mahduttur, çünkü o, her san'atkâr ile değişen bir anlayış, bir görüşün, bir fikrin mahsulüdür.

Gelecek makalede, misaller ile, bir eserin haddizatindeki kıymeti izaha çalışacağım.

Birinci sahifeden geçen yazılar

Changhai'da yeni bir muharebe

(Başı 1 inci sahifede)

idi.

Japonlar, 48 saat sonra Chapei cephesine icra etmek tasavvurunda bulundukları muazzam taarruz için takviye kıtaatı tahşit etmektedirler.

Changhai'da yeniden bir takım yangınlar çıkmış ve beynelmilel mıntaka bir müddet alevlerin tehdidine maruz kalmıştır.

Biraz sonra Çin mevkilerine Yang-Tse halici üzerinden taarruzlar icra edilmiştir. Japon askerî erkânı, Wang-Foo üzerinde filoya rehberlik etmek üzere 16 pilot istemişlerdir.

Çinlilerin tayyarelere karşı kullanmakta oldukları topçu obüsleri beynelmilel mıntakaya düşmekte devam ediyor.

Çin askerî erkânı, Japon tayyareleri Chapei'deki Çin mevzilerini bombardıman etmek üzere beynelmilel mıntaka üzerinde uçmağa devam ettikçe hiçbir mes'uliyet kabul edemiyeceklerini beyan etmektedirler.

Chapei civarında 8,000 Çin mültecisinin bulunmakta olduğu bir kampın Japon tayyareleri tarafından bombardıman edilmesi dolayısile ecnebi muavenet komitesi müdürü, Japon konsolosu nezdinde protestoda bulunmuştur. 50 maktul ve birçok yaralı vardır.

Bir Japon tayyaresi, Changhaida ki beynelmilel mıntakada kâin bir pamuk iplikhanesine bir bomba atmıştır. Bu iplikhane, Amerika silâhendazları tarafından muhafaza edilmekte idi.

Beş Çinli ölmüş, 15 Çinli de ağır surette yaralanmıştır.

Changhai'daki Amerika konsolosunun Japon memurları nezdinde şiddetli bir protestoda bulunacağı zannolunmaktadır.

İki Japon fırkası, Changhai yolunda

LONDRA, 11 A.A. — Changhai dan Reuter Ajansına bildiriliyor:

Nankin'deki İngiliz ve Amerikan elçileri, Çin başvekili ile görüşmüşlerdir. Bunların Changhai'daki vaziyeti ıslâh hususunu görüşmüş olduk ları zannolunuyor.

Diğer taraftan, salâhiyettar bir membadan bildirildiğine göre iki Japon fırkası Changhai'a mütevecciheen yolda olup bunların vurudu ile oradaki Japon kuvvetlerinin miktarı 30,000 e baliğ olacaktır.

Toplar yerleştiriliyor

CHANGHAI, 11 A.A. — Çin kuvvetleri, Woo-Soung fenerini tahrip etmişlerdir. Ticari seyrisefain ile Japon harp gemilerinin harekâtı bu yüzden [illegible] olmuştur.

Çinliler, Tientoungan'dan Changhai'a giden yol üzerinde yeni bir mevzi vücude getirmişler, oraya tayyarelere karşı kullanılan toplarla sahra topları yerleştirmişlerdir.

Çinli aileler çekiliyorlar

ŞANGHAI, 11 A.A. — Verdun muharebesinde bir kolunu kaybetmiş olan bir Fransız papasının teşebbüsü sayesinde Çapey'de dört saatlik bir mütareke yapılması tekarrür etmiştir. Yarın sabah saat sekizden itibaren başlıyacak olan bu mütarekenin akdinden maksat Çin'li kadın ve çocukların şehirden dışarı çıkarak beynelmilel imtiyazlı mıntakaya gitmelerine imkân hâsıl etmekten ibarettir.

Bu papas Saint - Francois Xavie Kollejinin müdürü ve Şanghay'daki gönüllüler kuvvetinin kumandanı olan Jacquinot isminde bir Fransız rahibidir. Bu papas hayırlı birçok işlerde hayatını tehlikeye koymuş olmakla tanınmıştır.

ŞANGHAI, 11 A.A. — İngiliz ceneral konsolosu da yarın sabahtan itibaren başlamak üzere Çin makamatile dört saatlık bir mütareke tertip etmiştir.

Diğer taraftan Alman ceneral konsolosu Woo-Sung'deki Alman kolejinin talim heyetinin tahliyesi için Woo-Soung hattı harbi boyunca yarın sabah başlamak üzere ve dört saatlık devam etmek üzere gerek Çinliler ve gerek Japon'larla bir mütareke hazırlamıştır.

Bitaraf mıntaka

VAŞİNGTON, 11 A.A. — Burada ecnebi hükûmetler tarafından Japonya'ya yeni bir sulh teklifi yapılmadan evvel Changhai mıntakasında ki Japon askerî erkânının kendi aralarında bir karar ittihaz etmeleri icap edeceği kanaati büsbütün kuvvet bulmuştur.

Her ne kadar Amerika, başlıca Çin limanlarının askerlikten tecridi projesini kabul edemezse de Vaşington hükûmetinin diğer Çin şehirleri için misal teşkil etmemesi şartile Changhai'da bitaraf bir mıntaka vücude getirilmesine matuf projeyi nazari dikkate alabileceği zannolunmaktadır.

İngiliz tebaası

LONDRA, 11 A.A. — Avam kamarasında M. Lansbury, hükûmetin vaziyet vahamet kesbettiği takdirde İngiliz tebaasını Aksayı şarktan çıkarmağı derpiş edip etmemiş olduğunu sormuştur.

M. Baldwin, vaziyetin hükûmetin mütemadi surette nazarı dikkatini celbetmekte olduğunu ve hükûmetin meselenin hiçbir safhasını gözünden kaçırmamakta bulunduğunu söylemiştir.

M. Baldwin, diğer bir meb'us tarafından Japonlar kendilerine yapılan tekliflere kasten cevap vermemekte israr edip etmiyecekleri suretinde sormuş olduğu bir suale menfi olarak cevap vermiştir.

Hambourg'taki Japon konsolosluğu önünde nümayiş

BERLİN, 11 A.A. — Hambourg taki Japon ceneral konsolosluğu önünde bir nümayiş icra edilmiştir. 20 kadar komünist konsoloshane binası önünde fesatcûyane bir marş terennüm etmişler ve sonra içlerinden biri kırmızı bir kumaşa sarılmış kocaman bir taşı, binanın geniş ve camlı penceresinden bina dahiline atmış, diğer 3 komünist pencereleri ve binanın camlı kapısını taşlamıştır. Polis, bir nümayişçiyi tevkif etmiştir.

Cemiyeti akvamı terkedecek olurlarsa uğurlar olsun

CENEVRE, 11 A.A. — Le Journal de Genéve, perşembe akşamki nüshasının ecnebi haberlerine ve siyasetine ait kısmında "Harakiri" ünvanı altında beşretmiş olduğu bir makalede salı akşamı Cemiyeti Akvam meclisi tarafından aktedilmiş olan ve bu gazeteye nazaran bütün hazırun üzerinde bir sıkıntı ve keder intibaı bırakmış bulunan celse hakkında gayrimüsait bir takım mütalealar serdeylemektedir.

Bütün beynelmilel ahlâka karşı meydan okumaktan ibaret olan bir vaziyetin uzayıp gittiğini görmekten ise bizce meclisin, noktai nazarını mübeyyin resmi bir beyanname neşretmekle iktifa eylemesi müreccahtır. Filhakika bu şerefli bir şey olmıyacaktır. Fakat hiçbir şey yapmamaktan iyidir.Eğer Japonlar, buna cevap olmak üzere Cemiyeti terkedecek olurlarsa onlara "Uğurlar olsun!" deriz. Onlar için intihar etmekten ise onlarsız yaşamak evlâdır.

Uşak Şeker Fabrikası

Remzi Bey fabrikaya müdür oluyor

Kuruluşunun ilk senelerinde büyük müşkülâta maruz kalan Uşak şeker fabrikası, son zamanlarda ciddî bir salâh ve inkişaf eseri göstermiştir. Önümüzdeki sene için bu inkişaf daha ümitli bir vaziyet arzediyor. Şirketin müdürlüğünü; hükûmetin teveccüh ve delâletile Gaziayıntap meb'usu Remzi Bey muvaffakıyetle yapmaktadır. Haber aldığıma göre Remzi Bey bu sene meb'usluktan istifa ederek, bu işi doğrudan doğruya idare edecektir. Memleketin bir istihsal müessesesinin başında çalışacak olan Remzi Beyin bu kararı, Cümhuriyet Halk fırkası merkezince tasvip olunmuştur.

Asabî taharrüşlerden, asabî raşe ve halecan kalpten mustarip olanlar Bromural «Knoll» tabletleri almalıdır.

Bromural «Knoll» tabletleri dünyada en ziyade mûteammim âsap mûsekkini ve mûnevvimdir. Bu müstahzar milyonlarca vakada tecrübe edilmiştir ve hergün binlerce doktorlar tarafından tavsiye olunmaktadır. Alındıktan 20 dakika geçer geçmez, şayanihayret olan müsekkin tesirini gösterir Uzun zaman alınsada hiç bir zararı yoktur. — Eczanelerde 10 veya 20 tabletlik cam tüplerde satılır. — Fabrikası Almanyada Rhein-[illegible]

KNOLL

Meclis Reisimiz

(Başı 1 inci sahifede)

Rüsuhi B. ile Dahiliye vekili Şükrü Kaya, Sıhhiye vekili Dr. Refik, Vali Muhittin Beyler, şehrimizde bulunan meb'uslar ve erkânı mahalliye tarafından teşyi edilmişlerdir. Kâzım Paşa Hz. teşyide bulunan zevatın ayrı ayrı ellerini sıkarak "Allaha ısmarladık, bugünlerde Ankara da görüşürüz" demişler ve trene râkip olmuşlardır. Meclis reisimizin gittiği trenle Meclisin küşadı yakınlaştığı için şehrimizde bulunan meb'uslardan bazılarile bayram tatilini şehrimiz de geçiren Ankara'daki bazı devair erkânı da Ankara'ya hareket etmişlerdir.

Meclisin bu devresinde, en mühim olarak yeni bütçenin müzakeresi ve yeni adlî teşkilât lâyihaları bulunmaktadır.

Şehrimizde bulunan Dahiliye ve Sıhhiye vekilleri de bugünlerde Ankaraya avdet edeceklerdir.

İzmir Rıhtım Şirketinde

(Başı 1 inci sahifede)

İzmirde tevkif edilmişlerdir. Bundan başka da şirketin vekili olan avukat Gad Franko Bey de görülen lüzum üzerine İzmire gönderilmiştir.

Bu işte rüşvet vermek, ve hükûmtçe şirkete vazıyet edilmeden evvel kıymetli evrak kaçırmak meseleleri vardır. Mahallince tahkikat tevsi edilmektedir. Bu meselede büyük bir suiistimal olduğu anlaşılmaktadır. Tahkikat inkişaf ettikçe bu karışık hesaplar da meydana çıkarılacaktır. Şirketin komiseri Emin Bey Avrupaya firar etmiştir. Kendisinin şirketten rüşvet aldığı anlaşılmıştır.

Halit Ziya Bey

Şirketin muamelâtında yapılan [illegible] Nafia müfettişi kadastro heyeti fenniye müdürü Halit Ziya B. temsil etmiştir. Halit Ziya Bey bu hususta diyor ki:

"Hükûmetle alâkadar bir işte, aslına hükûmetin sahip olup menafiinde de gene onun müteaviyen müşterek bulunduğu bir işte hileli hesaplar ve hesaplarda sui istimaller bulunduğu anlaştırsa oradan yapılacak muamele bu hesapları dikkatli bir kontrolden geçirmekten ibarettir.

Ben şahsen İzmir Rıhtım şirketinin böyle bir muhasebeden alnı açık ve dürüst çıkmasını isterdim. Eğer hesaplarında dürüst ise o da hiç telâş göstermiyerek böyle bir kontrolü bütün bir soğuk kanlılıkla hüsnü telâkki etmeli idi.

Maatteessüf burada böyle olmadı ve hesapların rüyetinde o kadar müşkülât gösterildi ki, hükûmet bu hesapları yakından tetkike imkân bulmak için hesabata vazyet etmeğe mecbur oldu."

Dün Gad Franko Beyi evinden sorduk. Bugün İzmire gelmesinin muhtemel olduğunu söylediler.

İnhisarların naklî

(Başı 1 inci sahifede)

edilen kararlar Tütün inhisarı müdürü Hüsnü, Tuz inhasarı müdürü Mehmet, Müskirat inhisarı müdürü Asım ve Barut inhisarı müdürü Lûtfü Beyler tarafından bir kere daha tetkik edildikten sonra rapor Gümrükler ve İnhisarlar vekâletine takdim edilecektir. İnhisarların Ankaraya nakli, 1932 bütçesile Meclise teklif edileceğinden bu rapor, vekâletçe yapılacak teklif için bir hazırlık mahiyetindedir.

Hüsnü B. rahatsız

Tütün İnhisarı umum müdür vekili ve Başmurakıbı Hüsnü B. gripten muztarip olduğundan dün makamına gidememiştir.

Vekil Ankarada

ANKARA, 11 (Milliyet) — Gümrük ve İnhisarlar vekili

Dünkü Keşidede Kazanan Numaralar

Listemizde intişar eden ikramiyeler ve numaralar Beyazıtta Okçular caddesinde Ümidi İstikbal gişesinde karilerimize derhal tediye edilecektir

No.	L.	No.	L.	No.	L.	No.	L.	No.	L.	No.	L.	No.	L.	No.	L.	No.	L.	No.	L.	No.	L.	No.	L.	No.	L.	No.	L.	No.	L.
22	30	225	30	858	30	919	30	942	30	463	150	950	50	391	30	189	30	15	50	627	150	403	30	43078	30	305	30		
75	30	288	150	863	30	945	30	966	30	569	30	975	30	392	30	402	50	21	30	680	150	493	30	115	30	343	30		
113	150	345	50	889	50	983	50	13016	30	660	30	20045	50	461	30	439	30	64	30	800	50	720	50	179	50	483	40		
144	30	383	30	912	150	9014	30	61	30	669	50	53	30	464	50	503	30	253	50	36080	30	783	30	207	1000	566	50		
152	30	390	30	971	30	202	30	251	50	674	30	63	30	505	30	528	30	318	30	220	30	849	50	289	30	604	30		
170	30	410	30	6077	150	236	50	265	30	723	50	69	150	531	30	550	30	395	30	362	30	857	30	294	50	682	30		
230	30	418	30	196	30	323	30	369	50	734	50	159	150	604	1500	559	30	490	50	429	30	979	30	380	30	710	1000		
242	50	444	30	210	30	502	50	430	30	876	50	465	30	748	30	651	30	529	50	465	50	40038	30	400	150	723	150		
458	50	520	30	237	30	532	50	479	30	914	50	476	30	807	30	744	30	627	50	501	50	129	30	428	50	731	50		
522	30	563	150	283	50	580	30	493	30	17126	30	515	30	835	30	842	50	693	50	511	30	186	150	432	30	743	1000		
562	30	701	30	345	50	637	30	579	50	197	30	519	30	940	30	28015	30	723	50	580	50	233	30	449	50	771	50		
583	30	879	150	437	50	755	30	639	30	208	30	584	30	951	30	963	30	739	50	590	150	312	50	474	30	855	30		
630	30	895	50	453	50	831	30	739	50	233	30	595	30	24020	50	110	50	896	30	662	50	340	50	511	30	936	30		
787	1000	934	50	481	30	882	30	783	30	262	30	675	30	25	30	290	30	33098	30	666	150	477	30	557	30	47030	30		
900	30	4043	30	545	30	924	15000	811	50	322	30	21013	50	35	50	362	150	206	30	37056	30	523	30	647	30	246	150		
905	30	65	30	604	30	10006	30	826	30	387	50	50	50	58	50	408	30	324	30	97	30	679	30	680	30	518	50		
1009	150	98	30	645	50	116	30	898	30	409	50	149	50	66	30	453	150	410	50	164	30	705	30	708	30	571	50		
21	50	105	50	789	30	126	30	929	30	428	30	171	30	169	50	750	30	440	30	272	30	769	150	730	30	848	30		
110	30	141	50	913	50	245	50	932	30	571	30	214	30	210	30	755	30	479	30	305	30	812	30	811	30	48048	30		
167	50	151	30	978	30	246	30	985	30	604	50	266	30	538	30	801	30	599	30	336	30	828	30	44026	30	754	30		
282	30	165	30	7031	30	282	30	14038	30	615	30	299	30	557	30	804	30	632	30	385	150	841	30	62	30	212	150		
331	30	203	50	45	30	371	30	106	30	695	30	324	30	583	30	851	30	709	150	403	50	890	150	130	150	238	30		
394	50	231	50	144	50	392	50	145	30	921	30	548	30	745	50	880	30	766	30	451	30	965	30	142	30	269	30		
395	30	258	30	170	30	427	50	338	30	717	30	562	30	793	30	935	50	772	50	707	30	41273	50	209	30	322	1500		
528	50	306	30	195	30	816	30	353	30	784	30	569	30	980	150	29031	30	797	30	722	50	288	50	265	30	440	30		
548	30	368	30	223	30	870	30	357	30	809	30	619	30	25049	30	46	50	853	50	819	30	237	50	269	30	473	50		
694	30	381	30	247	30	996	30	391	30	838	1000	702	30	130	1500	47	50	869	1500	940	30	353	30	284	50	549	30		
719	30	403	50	255	30	1100	30	437	30	924	50	806	30	182	30	72	30	946	30	38030	30	398	30	304	30	581	30		
731	30	413	30	335	30	243	50	465	30	971	50	846	30	185	30	427	30	34109	50	44	30	444	30	467	50	598	30		
913	50	562	30	382	50	307	50	525	50	18012	30	896	30	263	30	435	30	292	30	64	50	493	30	525	30	605	30		
920	30	610	30	468	30	331	30	607	30	52	50	977	30	319	30	640	30	320	30	65	50	513	150	544	30	642	30		
2054	30	627	30	546	30	332	30	652	30	153	30	22037	30	386	50	728	150	321	30	109	50	578	50	566	30	667	150		
69	50	670	30	586	30	475	30	796	30	306	30	95	150	431	30	748	30	336	30	158	50	589	30	756	30	722	50		
119	30	679	1000	633	30	561	30	814	30	306	50	226	50	569	30	775	30	361	50	235	30	668	30	873	30	753	30		
139	150	759	30	653	150	652	50	818	50	558	150	339	30	654	30	875	150	362	50	300	30	754	30	889	30	823	30		
144	50	773	30	677	50	597	30	15097	30	579	30	460	30	707	50	925	30	377	150	332	30	779	30	45011	30	848	150		
190	30	776	30	800	30	873	30	179	30	743	30	586	30	725	150	931	50	418	50	356	30	802	30	53	30	924	30		
191	30	802	50	922	30	875	30	310	30	748	30	600	30	869	50	30013	30	567	50	509	30	846	50	77	50	996	30		
358	50	813	30	991	30	884	30	374	50	876	50	633	30	26019	30	479	30	589	30	524	30	916	50	156	30	49022	30		
446	50	843	30	8102	30	12048	30	385	30	833	30	639	50	68	2500	562	30	602	30	572	30	42025	50	197	150	265	50		
453	50	912	30	153	30	82	30	400	30	900	50	702	50	159	30	653	30	780	2500	574	50	45	30	219	50	314	50		
584	50	971	1000	239	150	101	30	576	50	19135	30	703	50	268	50	665	30	962	1500	599	50	161	30	409	50	329	50		
596	50	5013	30	263	50	123	30	772	30	157	50	891	30	300	30	833	30	991	30	690	30	192	50	574	30	362	30		
605	50	16	50	416	50	214	150	798	50	330	30	914	30	343	30	968	50	35083	150	742	30	267	50	592	30	410	50		
612	50	32	50	418	30	354	30	878	30	436	50	947	30	477	50	31023	30	189	30	897	150	350	30	765	30	488	30		
628	30	36	30	475	30	380	30	899	50	702	30	966	150	494	30	180	50	217	30	991	30	352	30	815	30	516	30		
667	150	69	30	686	30	525	30	903	30	727	30	971	30	517	30	214	30	229	50	39012	30	363	50	866	30	537	30		
698	30	133	30	703	30	526	30	928	30	774	30	23110	30	733	30	351	30	256	30	46	50	658	30	896	30	586	30		
722	50	209	30	700	30	678	30	979	150	788	30	134	30	738	30	369	30	315	30	91	30	695	30	899	30	591	30		
890	30	227	50	802	30	682	30	16057	30	804	30	297	30	736	50	419	50	386	30	130	30	724	30	912	50	621	30		
920	30	414	50	824	5000	748	30	149	30	821	30	306	30	796	30	846	30	430	30	132	30	893	30	987	30	694	150		
997	30	633	50	841	31	778	30	267	50	854	30	330	30	889	30	857	30	494	1500	139	30	914	30	46178	50	822	30		
3012	150	694	50	869	50	811	150	345	50	882	50	354	30	967	30	971	30	557	50	237	30	948	30	265	30	827	30		
13	50	713	30	889	50	855	30	432	30	884	30	362	50	27152	30	32010	30	562	150	391	30	963	30	279	50	908	30		

Memlekette

Marmariste Kaçakçılık

36,000 defter sigara kâğıdı, şeker ve saire kaçırıyorlardı

Marmaristen bildiriliyor: — Son günlerde bayram münasebetile bazı eşhasın Radostan külliyetli miktarda kaçak sigara kâğıdı, şeker ve mevaddı saire getireceği haber alınarak, mahallî jandarma kuvvetleri tütün ve gümrük idareleri tarafından icap eden mahallerde tedabir ittihaz edilmiş idi. Bu tedabir neticesi olarak 31-1-932 tarihinde gece pusuda bulunan jandarmalarımız tarafından kaçak eşya nakline mahsus sandal iki kişi ile yakalanarak derhal tahkikata girişilmiş ve jandarmamızın tetkikatı neticesi tokalaç Hüseyin çavuş ile refiki kırklık Nuriye ait olan kaçak mevaddın Marmarise bir saat mesafede Karataş nam mevkie depo edildiği anlaşılmıştır. Derhal jandarma kumandanı ve tütün inhisar memuru bir jandarma müfrezesi ile taharriyat ve takibata başlıyarak mezkûr mevkide on üç çuval içinde 636 kilo şeker, dört çuval içinde beheri 72 varaklı 36,000 defter sigara kâğıdı, 355 kilo saçma; on iki kilo kahve musadere edilmiştir. Failler haklarında tanzim kılınan evrakı tahkikiye ile mahallî adliyesine tevdi edilerek hemen muhakemelerine başlanmıştır. Muhakeme üç gün zarfında intaç edilerek maznunlardan sermayedar Tokalaç zade Hüseyin çavuşun dokuz ay ve kırklık Nurinin yaşı hasebile sekiz ay beş gün, nakillerden sabıkalı Muradın Mehmedin on ay, on beş gün, diğer yaşları küçük olan iki şahıstan Yaşarın altmış yedi gün ve Kâmilin birer ay hapislerine ve cümlesinden 26087 lira para cezasının alınmasına tahsil edilmediği takdirde bir seneyi tecavüz etmemek üzere her birinin ayrı ayrı hapse konulmasına karar verilmiştir.

Bir adam dondu

Bitlisten bildirildiğine göre, Diyarıbekire giden bir yolcu kar tipisine tutularak donmuştur

Spor

İzmir maçı

İZMİR, 10 A.A. — (Gecikmiştir) İstanbul genç Muhtelit takımı, bugün ikinci maçını Alsancak Spor sahasında Şark Spor takımile yapmıştır.

Hava dün öğleden sonra kararmağa başlamıştı. Bu sabahtan itiba ren yağmur başlamış ve sahada su birikintileri hâsıl etmişti.

Saat 16 da her iki takım alkışlar arasında sahaya çıktılar. Mutat merasimden sonra hakem Rıza Beyin idaresinde oyuna başlandı.

Oyunun dördüncü dakikasında taarruza geçen Şark Sporlular ilk gollerini yaptı. Henüz aradan bir dakika geçmeden misafirler bu sayıya derhal mukabele ettiler. Bundan sonra oyun on beş dakika kadar her iki tarafın mukabil hücumlarile mütevazin bir şekilde cereyan etti. Fakat yavaş yavaş hücumlarını arttıran ve hakimiyeti ele alan misafirler, yirmi beşinci dakikada ikinci, otuzuncu dakikada üçüncü ve otuz beşinci dakikada da dördüncü golle rini yaptılar.

Otuz sekizinci dakikada misafirler aleyhine verilen penaltıdan Şark Sporlular ikinci gollerini yaptı. Buna kırkıncı ve kırk üçüncü dakikalarda misafirler iki gol yapmak suretile mukabele ettiler. Haftaym bittiği zaman oyun 6—2 İstanbul Genç Muhtelit takımı lehine bitti.

İkinci haftaym başladığı vakit ilk dakikalarda misafirler yedinci sayılarını yaptılar ve maçın nihayetine kadar gollerinin adedini on bire iblâğ etmek suretile neticede maç 11—2 misafirlerin galibiyetile neticelendi. Bu oyunda İstanbulspordan Hasan Bey bilhassa oyun üzerinde çok müessir olmuştur.

Şark Sporun bütün oyuncuları misafir takıma nazaran çok zayıf idi. Misafirler cumaya Altay takımi le üçüncü maçlarını yapacaklardır.

Kadıköyünde kır koşusu

İSTANBUL, 11 A.A. — Fenerbahçe Spor klübü Atletizm şubesinden tebliğ edilmiştir:

Fenerbahçe Atletizm şubesi faaliyete geçmiş ve bu faaliyete bir başlangıç olmak üzere 12-2-932 cuma günü Kadıköyünde bir kır koşusu tertip etmiştir. Bu koşuya saat 14 te Klüpten başlanacak Feneryoluna kadar gidilecek ve oradan tekrar klübe avdet edilecektir. Bu koşuya klüp atletlerinden otuz kişi iştirak edecektir.

Hariçten iştirak etmek arzu eden atletler müsabakadan bir saat evveline kadar Atletizm kaptanlığına müracaat edip müsabakaya dahil olabilirler.

Olimpiyat lik maçları

İSTANBUL, 11 A.A. — Olimpiyat Lik heyetinden tebliğ edilmiştir:

Olimpiyat Kupası maçlarından Kurtuluş - Pera karşılaşması cuma günü saat 15 buçukta hakem Kemal Rıfat Beyin idaresinde Taksim stadyomunda yapılacaktır.

Mıntakanın Cross'u

İstanbul mıntakasının üçüncü Cross Contrysi bu cuma günü yapılacaktır.

Yarış Şehzadebaşındaki Letafet apartımanından başlayacak ve Edirnekapıya gidip gelme olacaktır.

Yarışa, Beşiktaş İstanbulspor, Süleymaniye ve Eyüp klüpleri iştirak edeceklerdir.

Falih Rıfkı Beyin eserleri

Denizaşırı

Cenubî Amerikayı anlatan yegâne türkçe kitap: Yeni yazı ile basılmış kitapların en nefisi. Papyekoşe üzerine tabedilmiş müteaddit resimler.

Faşist Roma Kemalist Tiran

ve

Kaybolmuş Makedonya

Faşist İtalyadan, inkılâpçı Arnavutluktan ve bizden sonraki Makedonyadan bahseden yegâne türkçe kitap.

Yeni Rusya

Rus inkılâbından, bolşeviklerin terbiye ve telkin metotlarından, Rus inkılâbının bugünkü vaziyetinden bahseden yegâne türkçe kitap.

Bu eserlerin hem san'at, hem fikir kıymetleri vardır. Yeni yazı ile herkesin hem lezzet, hem istifade ile okuyacağı en iyi kitaplar bunlardır.

Hepsi Muallim Halit kütüphanesinde bulunur.

Teşekkür

Merhum Şeyhislâm Ziyaeddin Efendinin kerimesi büyük validem Hatice Talia Hanımla validem Mürşide Hanımın ve ağabeyim mühendis İhya Sedadın bir hafta zarfında biribirini müteakıp vefatları dolayısile be yanı taziyet lûtfunda bulunan akrabalarımıza ve samimî dostlarımıza ayrı ayrı teşekküre teessürümüz mâni olduğundan bu vazifei hürmetkâranemin muhterem gazetenizle kendileri ne iblâğını gözyaşlarımla rica eylerim.

Cümhuriyet Merkez Bankası memurlarından

Fahreddin Yektâ

Kadın muhafaza memurları

Trabzon gümrük idaresinin muhafaza teşkilâtında kadın memurlar istihdamına karar verdiği telgraf ha beri olarak kaydediliyordu.

İstanbul gümrükleri Baş müdürlüğü bu ihtiyacı daha çok evvel hissetmiştir. Bugün İstanbul muhafaza kadrosunda çalışan kadın memur lar vardır.

Askerî fabrikalar ilânları

15-2-932 tarihinde kapalı zarfla alınacağı ilân olunan 80 ton tutya takazdan hariç tutulmak üzere pazarlıkla gene 15-2-932 tarihinde alınacaktır. Taliplerin müracaatları. (804)

(497)

* *

3-2-932 tarihinde pazarlığı ilân edilen ve talip çıkmıyan 500 kilo alominyom takazdan hariç tutularak pazarlıkla 15-2-932 tarihinde alınacaktır. Taliplerin müracaatları. (803)

(496)

PERTEV MÜSTAHZARI

PERTEV Şurubu
PERTEV Briyantin
PERTEV Kolonyası
PERTEV Pudrası

FABRİKASI
İstanbul Çenberli Taş

Doktor
Rusçuklu Hakkı

Beyoğlu, İstiklâl caddesi Büyük Parmak kapu, Afrika hanına bitişik Apartıman No 21.— Tel: Beyoğlu 2797. Saat: 14-18.

DİKKAT

Her ilâç müessir değildir. Her ilâna inanmayınız.

GLANDOKRATIN

Meşhur Prof. Brown Sequart ve Steimahın keşfidir ve terkibi HORMON ve lesitindir, uzviyetten alınmıştır.

Ademi iktidara bel gevşekliğine ve zafiyeti umumiyeye

karşı kat'î yegâne devadır, erkek kadın farkı yoktur. Her eczanede bulunur. Kutusu 200 kuruştur. Umumî deposu, İstanbulda ZAMAN ecza deposudur. *Dr. BEYLERE* tesirini tecrübe için1 kutu makbuz mukabilinde meccanen gönderilir.

OKSİMANTOL

ÖKSÜRÜK ve BOĞAZ HASTALIKLARINA KARŞI

Emniyet Sandığı müdirliğinden:

Hüseyin Selâhi Bey ve Fatma Seniha Hanımın 3268 ikraz numaralı borç senedi mücibince istikraz eylediği meblâğ mukabilinde Sandığımız namına merhun bulunan Davutpaşada Kasapilyas mahallesinde Samatya caddesinde eski 55-4, 55-5 ve yeni 67,69 numaralı ve yüz elli altı arşın arsa üzerinde kâgir bir buçuk katta beş oda (odaların biri yemek odası, biri natamamdır), bir sofa, bir mutfak, bir ev altı, bir kiler mahalli, bir methal ve yüz altmış yedi arşın bahçeyi havi bir hanenin tamamı vadesi hitamında borcun ödenmemesi hasebile müzayedeye çıkarılarak bin sekiz yüz yirmi iki lira bedel mukabilinde müşterisi Seniha Hanım namına ihalesi yapılmış ise de mümaileyha teferruğdan imtina eylediğinden tekrar yirmi gün müddetle satılığa çıkarılarak 5 Mart 932 tarihine müsadif cumartesi günü saat on beş buçukta kat'î ihalesinin yapılması mukarrer bulunduğundan talip olanların mezkûr tarihte Sandık İdaresine müracaat eylemeleri lüzumu ilân olunur.

Şirketi Hayriyeden:

Sirkeci araba vapuru iskelesindeki aşçı dükkânının müddeti icarı hitam bulduğundan yeniden talip olanların Şirketi Hayriye idaresinde heyeti teftişiye riyasetine müracaatları.

İstanbul dördüncü icra memurluğundan: Tamamına 42700 lira kıymet taktir olunan İstanbul limanına mukayyet ve halen Paşabahçe önünde Lengerendaz bulunan 119 senedi bahri numaralı ve 1881 senesinde İngilterede inşa olunmuş 300 kadem tul ve 36-25 kadem arzında ve 24-58 kadem umkunda ve 7098 numara ve 29 mayıs 340 tarihli mesaha Şahadetnameli ve 1460 resmî tonilâtoluk ve Kampavunt makineli İstanbul vapurunun temamı 100 hisse itibariyle 50 hissesi açık arttırmaya vaz edilmiş olup 15-2-932 tarihinde şartnamesi divanhaneye talik olunarak 8-3-932 tarihine müsadif salı günü saat 14 den 16 ya kadar İstanbul dördüncü icra dairesinde açık artırma ile satılacaktır. Artırma ikincidir. Birinci artırmasında 5000 liraya talip çıkmış olup bu kerre en çok arttıranın üstünde bırakılacaktır. Arttırmaya iştirak için yüzde yedi teminat alınır, müterakim deniz rüsumları, müşteriye aittir. İcra ve iflâs kanununun 119 uncu maddesine tevfikan hakları Deniz ticareti müdüriyetinin sicilleriyle sabit olmıyan ipotekli alacaklılar ile diğer alâkadaranın bu haklarını ve hususiyle faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müsbiteleriyle bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları bu siciller ile sabit olmiyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Alâkadanların işbu maddeyi kanuniye ahkâmına göre tevfiki hareket etmeleri ve daha fazla malûmat almak isteyenlerin 931-440 dosya numarasiyle memuriyetimize müracaatları ilân olunur.

SEYRİSEFAİN

Mersin hattına sefer yapan vapurlar kahve ocağı müzayede ile kiralanacaktır. Teminat maktuan yüz elli liradır. İhale 11-2-1932 saat 17.

(360)

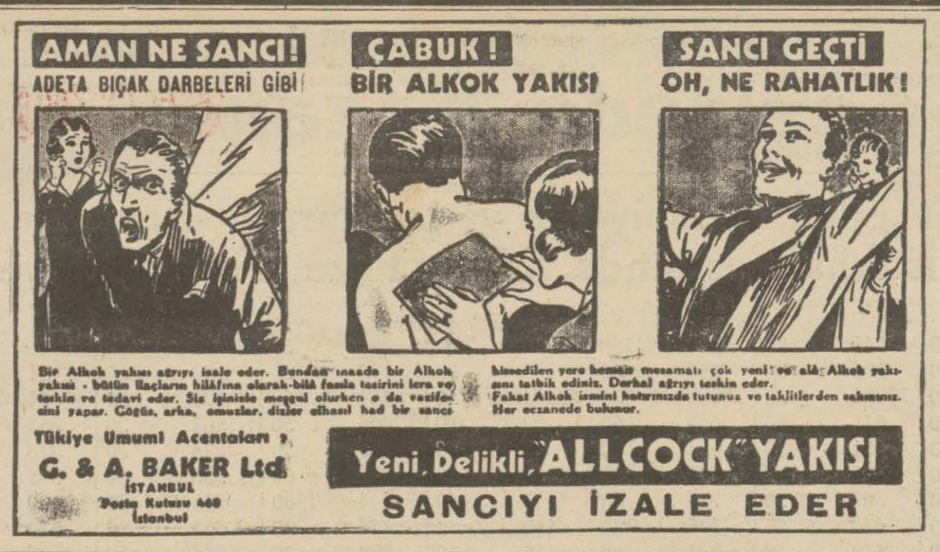

G. Antep belediyesinden

Mevcut şartnamesine göre yapılacak şehrin umumî haritası 21 gün müddetle kapalı zarf usulile münakasaya vazolunmuştur. İhale günü 25—2—932 tarihine müsadif Perşembe günüdür. Taliplerin evrakı müsbiteleri ve teminat akçelerile Gazi Antep belediyesine müracaatları ilân olunur. (390)

Aydın Ziraat Bankasından:

Maliyeden Bankaya bini devrinde gösterilen kıymet	Muhammen kıymeti	Vilâyeti	Karye veya mahallesi	Mevkii	Cinsi	Dö.
0	2800	Aydın	Köşk	Köşk	İncir bağçesi	40
0	2400	„	Mursallı	Köy kenarı	„	20
0	4400	„	Karaağaçlı	Kareyer	„	40
0	4000	„	Mursallı	Çalğılı bahçe	„	40
0	4500	„	Hızırbeyli	Çamurçukur Gök bel	„	30
0	1200	„	Reisköy	Çakal deresi	„	10

Yukarıda evsafı yazılı beş kıt'a incir bağçesi açık arttırma suretile atideki şerait dairesinde satılığa çıkarılmıştır.

I — İhale 24 Şubat 932 tarihine müsadif çarşamba günü saat 15 te Ziraat Bankası Aydın Şubesi binasında icra edilecektir.

II — Talipler muhammen kıymet üzerinden yüzde yedi buçuk nisbetinde teminat akçesi iraesine mecburdur.

III — İhaleyi müteakip emval bedeli nakden ve peşinen tediye edileceği gibi Haziran 928 tarihli talimatnamedeki eşkâle göre hak sahiplerine verilmiş olan hazine bonoları nakit makamında kabul edilir.

IV — Merkezden istizanı icap eden ahvalde cevabı vuruduna kadar talipler peylerinden nükûl edemezler.

Daha fazla malûmat almak isteyenler Ziraat Bankası Aydın Şubesine tahriren veya şifahen müracaat edebilirler. (409)

Aydın Ziraat Bankasından:

Maliyeden Bankaya bini devrinde gösterilen kıymet	Muhammen kıymeti	Vilâyeti	Karye veya mahallesi	Mevkii	Cinsi	Dö.
0	6300	Aydın	Mursallı	Çamurçukuru	İncir Çardak kahve bahçesi	35
0	10200	„	Kanlıkavak Hazırbeyli	Kocakuyu	„	60
0	19800	„	Mursallı	Tekedede	„	90
0	17500	„	Mursallı	Çamurçukuru	„	100
0	11100	„	„	Kıroğlan	„	60

Yukarıda evsafı yazılı beş kıt'a incir bahçesi kapalı zarf usulile ve atideki şerait dahilinde satılığa çıkarılmıştır.

I — İhale 25 Şubat 932 tarihine müsadif perşembe günü saat 15 te Ziraat Bankası Aydın Şubesi binasında icra edilecektir.

II — Talipler muhammen kıymet üzerinden yüzde yedi buçuk nisbetinde teminat akçesi iraesine mecburdur.

III — İhaleyi müteakip emval bedeli nakden ve peşinen tediye edileceği gibi Haziran 928 tarihli talimatnamedeki eşkâle göre hak sahiplerine verilmiş olan hazine bonoları nakit makamında kabul edilir.

IV — Merkezden istizanı icap eden ahvalde cevabı vuruduna kadar talipler peylerinden nükûl edemezler.

Daha fazla malûmat almak istiyenler Ziraat Bankası Aydın Şubesine tahriren veya şifahen müracaat edebilirler. (408).

Jandarma satınalma komisyonundan

4000 : 4200 adet kaputun imaliyesi kapalı zarfla münakasaya çıkarılmıştır, Münakasa 27 Şubat 932 cumartesi günü saat on beşte yapılacaktır. Taliplerin şartnameyi görmek için her gün ve münakasaya iştirak için de muayyen gün ve saatte komisyona müracaatları. (481)

Tütün inhisarı Umumî Müdürlüğünden.

Cibali Fabrikası için şartnamesi mücibince (510) metre mik'abı kereste aleni münakasa suretile alınacaktır. Taliplerin yüzde 7,5 teminat akçelerile beraber 15-2-932 pazartesi günü saat (II) de Mubayaa Komisyonuna müracaatları. (471)

İPEKİS in nefis kumaşları

İş Bankasının Tesis Ettiği Büyük İpek Kumaş Fabrikası

İPEKİS BURSA

Pek Yakında Piyasaya Çıkıyor

Öksürenlere: Katran HAKKI EKREM

Sirkeci Gümrüğü müdürlüğünden

Sat Kilo	Sat Gram	Maa dara Kilo	Maa dara Gram	Kap	Cins
42	250	51	00	5	Mukavva kutuda mamûl şeker,
21		52	00	8 sandık	Boş boyalı teneke kutu
23		31	00	1	Kutuda şeker
7	300	7	300	parça 1	Sargılık çadır bezi
29	50	26		kutu 1	Yazılı resimli ilânat
31		34		„ 1	Yazılı resimli ilânat
20	500	21		„ 1	Yazılı kâğıt kutu
23	500	24		„ 1	Mamûl şeker
14	500	24		„ 1	Çukulata şeker
8		8		parça 1	Sargılık çadır bezi

Yukarıda cins ve mikdarları yazılı eşya şubatın 25 inci perşembe günü Sirkeci Gümrüğü Müdürlüğünde satılacağından alacakların mezkûr günde Müdüriyetimizde bulunmaları ilân olunur. (312)

BAKTERİYOLOG
Dr. İHSAN SAMİ
Bakteriyoloji Lâboratuvarı
Umum kan tahlilâtı. Frengi noktai nazarından (Wasserman teamülü kan küreyvatı sayılması, tifo ve sıtma teşhisi, idrar, balgam, cerahati, kazurat ve su talilâtı, Ültra mikroskopu, hususî aşılar ittihazı. Kanın üre mikdarının tahlili ve kanın sedimaitation sür'ati, Divanyolu, Sultan Mahmut türbesi 189. Telefon 20931.

Ecnebî memleketlere giden tüccar ve seyyahlara
Banka kommerçiyale İTALYANA
Sermayesi 700,000,000
(İhtiyat akçesi: 580,000,000 Liret)
Travellers (Seyyahin çekleri) satar
Liret, frank, İngiliz lirası veya doları frank olarak satılan bu çekler sayesinde nereye gitseniz paranızı kemali emniyetle taşır ve her zaman isterseniz dünyanın her tarafında, şehirde, otellerde, vapurlarda trenlerde bu çekleri en küçük tediyat için nakit makamında kolaylıkla istimal edebilirsiniz. Travellers çekleri hakikî sahibinden başka kimsenin kullanamayacağı bir şekilde tertip ve ihtas edilmiştir.

MAMA
Dr. Hakkı Şinasi
Yavrunuzun en sıhhî gıdasıdır.

İkinci çocuğunuza da

Bir kumbara alınız!
Türkiye İş Bankası

Nafia vekâletinden:

İki yüz bin adet rabıt bulonu kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. Münakasa 10-4-932 tarihine müsadif pazar günü saat 15 te Ankarada Nafia Vekâleti binasında yapılacaktır.

Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve müvakkat teminatlarile Ticaret Odası vesikalarını ayni gün ve satte münakasa komisyonuna vermeleri lâzımdır. Taliplerin münakasa şartnamesini iki lira mukabilinde Ankarada Demiryollar İnşaat dairesinden, İstanbulda Haydarpaşa Liman İşleri Müdürlüğünden tedarik edebilirler. (512)

İstanbul Belediyesi ilânları

Kamyonlarda kullanılmak üzere kırk bin kilo benzin 15-2-932 pazartesi günü ihale edilmek üzere kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Teminat akçsi 720 liradır.

* Hakimiyeti Milliye ve Dumlupınar mektepleri için lüzumu olan 3000 kilo pirinç, 4500 kilo patates, 800 kilo mercimek, 1500 kilo nohut, 4500 kilo kuru soğan, 3000 kilo kuru fasulya, 2500 kilo şeker, 2000 kilo un, 500 kilo kaşar peyniri, 1000 kilo beyaz peynir, 600 kilo zeytin, 1300 kilo sabun, 2200 kilo zeytin yağı, 3200 sade yağı, 9000 kilo et, 43000 iklo ekmek, 7500 kilo arpa, 14000 adet yumurta ve miktarı kâfi sebze 15-2-932 pazartesi günü ihale edilmek üzere münakasaya konmuştur. Teminat akçesi 1596 liradır.

Teminat akçeleri nakden kabul edilmez. Ya Belediyeden irsaliye alınarak bankaya yatırılıp alınacak makbuz ve yahut hükûmetçe müteber tanınmış bankalardan getirilecek teminat mektubu ile olur. Yukarda yazılı işler hakkında şartname almak veya görmek ve izahat almak için her gün Levazım müdürlüğüne müracaat edilmelidir. Talipler bu şekilde makbuz veya mektubu ile şartnamenin pullu bir nüshasını teklif mektubunun içerisine koyarak ihale günü saat on beşe kadar Daimî Encümene müracaat etmelidirler. (274)

Keşif bedeli 4070 lira olan Kasımpaşada Yeni yapılan mektebe duvar inşası 15-2-932 pazartesi günü ihale edilmek üzere kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Teminat akçesi 305 liradır.

* Süleymaniyede elmaruf mahallesinde Süleymaniye sokağında kâin ve 500 lira kıymet konulan muhtarik 80 inci ilk mektep binası enkazı satılmak ve 15-2-932 pazartesi günü ihale edilmek üzere açık müzayedeye konmuştur. Teminat akçesi 37 lira 57 kuruştur.

* Kapalıçarşıda Kazazlar sokağında 44-46 numaralı dükkân icara verilmek ve 15-2-932 pazartesi günü ihale edilmek üzere açık müzayedeye konmuştur. Teminat akçesi 1 ira 80 kuruştur.

* Eyipte Camii kebir mahallesinde Gülhane sokağında Hekim Kudbettin mektebi binası kiraya verilmek ve 15-2-932 pazartesi günü ihale edilmek üzere açık müzayedeye konmuştur. Teminat akçesi 5 lira 50 kuruştur.

* Şehzadebaşında Hoşkadem mahallesinde Ankaravî İsmail Efendi medresesi kiraya verilmek ve 15-2-932 pazartesi günü ihale edilmek üzere açık müzayedeye konmuştur. Teminat akçesi 35 liradır.

* Beşiktaşta Alipaşa mahallesinde Asariye caddesinde kâin garaj kiraya verilmek ve 15-2-932 pazartesi günü ihale edilmek üzere açık müzayedeye konmuştur. Teminat akçesi 18 liradır.

* Arnavutköyünde Küçükayazmada 12-27 numaralı hane kiraya verilmek ve 15-2-932 pazartesi günü ihale edilmek üzere açık müzayedeye konmuştur. Teminat akçesi 4 liradır.

* Arnavutköyünde Küçükayazma mevkiinde 34-57 numaralı hane kiraya verilmek ve 15-2-932 pazartesi günü ihale edilmek üzere açık müzayedeye konmuştur. Teminat akçesi 7 lira 20 kuruştur.

* Karagümrükte Kilise sokağında kâin bostan kiraya verilmek ve 15-2-932 pazartesi günü ihale edilmek üzere açık müzayedeye konmuştur. Teminat akçesi 9 liradır.

* Kapalıçarşıda yorgancılarda Alipaşa hanının üst katında 10 numaralı oda kiraya verilmek ve 15-2-932 pazartesi günü ihale edilmek üzere açık müzayedeye konmuştur. Teminat akçesi 4 liradır.

Teminat akçeleri nakden kabul edilmez. Ya Belediyeden irsaliye alınarak bankaya yatırılıp alınacak makbuz ve yahut hükûmetçe müteber tanınmış bankalardan getirilecek teminat mektubu ile olur. Bu şekilde teminat makbuz veya mektubunu ve Fen vesikasını kapalı zarflarda teklif mektubu içerisine koymak icap eder. Açık müzayedelerde ise yalnız teminat makbuz veya mektubu getirmekle olur. Yukarda yazılı işler hakkında izahat almak ve şartnamelerini görmek üzere her gün Levazım müdürlüğüne müracaat edilmelidir. İhale günü ise saat on beşe kadar Daimî Encümene müracaat edilmelidir. (329)

Samsun Defterdarlığından:

Mahallesi	Sokağı	Cinsi	No. sı	Muhammen kıymeti Lira
Meyde	Hükûmet caddesi	Fevkanî odalar ve tahtanî iki bap mağaza ve iki bap depoyu müştemil kâğir hane.	117 ilâ 123, 1-3	14000

Evsafı balâda yazılan kâğir binanın mülkiyeti bedeli sekiz sene ve sekiz müsavî taksitte ödenmek şartile kapalı zarfla bir ay müddetle müzayedeye çıkarılmıştır. Taliplerin 23 Şubat 932 tarihine müsadif salı günü saat 15 te müracaatları. (463)

Devlet Demiryolları idaresi ilânları

İdaremiz için pazarlıkla satın alınacak 93 kalem lamba şişesi, kırtasiye, gazete kâadı, ateş tuğlası, elektrik malzemesi, cam, kazan alev borusu, silo fırçası, hırdavat, demir, baskül, dikenli tel, kurşun boru, bakır ve pirinç levha ve teller, eternit, ve saire gibi muhteliflcins malzemenin pazarlığı 15-II-32 tarihine müsadif pazartesi günü icra kılınacağından taliplerin yevmi mezkûrda saat 9 dan 11,30 kadar mağazada ısbat vücut ederek tahriren fiat vermeleri, bu baptaki malzemenin müfredat listesi mağaza dahilinde asılmış olup nümune getirilmesi icap edenler için pazarlık günü nümünelerinin beraber getirilmesi, nümünesiz vaki olacak teklifatın kabûl edilmeyeceği ilân olunur. (505).

MİLLİYET MATBAASI